



बिचौलियाको कब्जामा वित्तीय क्षेत्र सरकार नै सहयोगी !

जीवन शर्मा / मध्यान्ह

काठमाडौं, १६ भदौ

आर्थिक तथा वित्तीय क्षेत्रमा सरकारकै संरक्षण र मिलेमतोमा बिचौलियाको रजगज चल्दै आएको छ । अर्थतन्त्रको एउटा महत्वपूर्ण क्षेत्र विमा प्राधिकरण र धितोपत्र बोर्डमा पछिल्लोपटक सरकारकै संलग्नतामा बिचौलियाको चलखेलले बढ्दै जाँदा आर्थिक क्षेत्रमा नकारात्मक प्रभाव परेको हो ।

आर्थिक सुशासनले समग्र देश विकास र अर्थतन्त्रलाई सही गतिमा अघि बढ्न सघाउँछ । तर यी संरचनामा असल, सक्षम र योग्यभन्दा बिचौलियाकै पक्षपोषणमा

>>> पृष्ठ २ मा

धितोपत्र बोर्डमा भट्टको कब्जा

दीपक भट्ट समूहको चर्को दबाव र लडिइडमा सरकारले धितोपत्र बोर्डको अध्यक्षमा स्याङ्जाका सन्तोषकुमार श्रेष्ठलाई नियुक्ति गरेको थियो । २०८१ मंसिर १० मा बसेको मन्त्रिपरिषद्

बैठकले रिक्त रहेको ११ महिनापछि श्रेष्ठलाई नियुक्त गरेको थियो । नयाँ स्टक एक्सचेन्जको लाइसेन्स हडप्ने ध्याउन्नमा रहेको भट्ट समूहले आफ्ना विश्वासपात्र एवं

>>> पृष्ठ २ मा



बिमामा पोखेल-ओझा प्रकरण

गत चैत १ देखि लागू हुनेगरी विमा प्राधिकरणको सञ्चालक सदस्य नियुक्त भएकी राधा पोखरेलले पाँच महिनापछि पारिवारिक र स्वास्थ्यको कारण देखाउँदै साउन ७ मा राजीनामा दिइन् । अर्थमन्त्री विष्णु पौडेलले मन्त्रिपरिषद् बैठक छलेर मन्त्रीस्तरीय निर्णयमार्फत उनलाई नियुक्ति दिएका थिए । जुन प्रक्रिया नै अवैध भएको बताइएको छ । यसअघि उनलाई विशाल बजार कम्पनीमा अर्थमन्त्री पौडेलले नै नियुक्ति दिएका थिए । जुन कम्पनीको साधारण सभासमेत बस्न नसकेर विवादमा फसेको छ ।

त्यस्तै, सरकारले गत फागुन १२ गते शरद ओझालाई विमा प्राधिकरणको अध्यक्षमा नियुक्त गरेको थियो । अर्थमन्त्री पौडेल, प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवाको जोडबलमा ओझाले प्राधिकरणको अध्यक्षमा नियुक्ति पाएका थिए । तर उनको अनुभव नपुगेका कारण अख्तियारले अनुसन्धान थालेपछि ३० असारमा निलम्बन गरेर भदौ २ मा उनलाई बर्खास्ती गरेको छ । प्राधिकरणको अध्यक्ष बन्न उनले अनुभवको फर्जी कागजात पेस गरेको पुष्टि भएपछि उनी बर्खास्तीमा परेका हुन् । ओझालाई पनि व्यवसायी दीपक भट्टको जोडबल सरकारले नियुक्ति गरेको थियो ।

सिडिएससी पनि राजनीतिक कब्जामा

धितोपत्र बोर्डपछि नेपाल स्टक एक्सचेन्जको भोगीनी संस्था सिडिएस एन्ड क्लियरिङ लिमिटेडमा राजनीतिक कब्जा छ । प्रधानमन्त्री ओलीसँग निकटस्थ सम्बन्धमा रहेकी प्रविण पन्दाक एमालेको भ्रातृ संगठन

युवा सघ नेपालका अध्यक्ष क्षितिज थेवेजी फुपुसमेत हुन् । अर्थमन्त्री पौडेलसँग पनि उनको निकटस्थ सम्बन्ध छ । सोही सम्बन्धलाई बिचौलियाको दबावमा पन्दाक सिडिएससीको

>>> पृष्ठ २ मा

जापानिज इन्सेफ्लाइटिसले तराई त्रसित ११ महिनामा २३ जनाको मृत्यु

मुकुन्द लामिछाने / मध्यान्ह

काठमाडौं, १६ भदौ

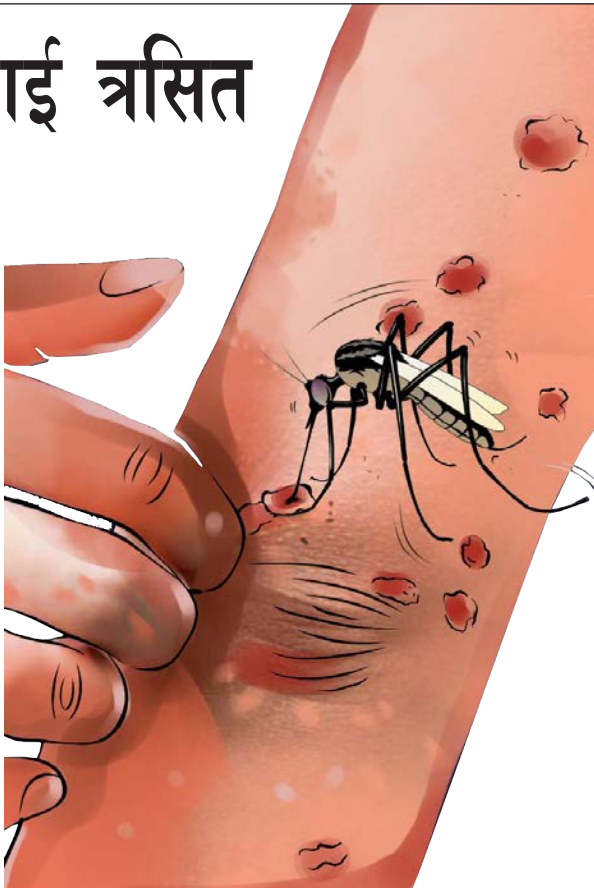
जापानिज इन्सेफ्लाइटिस नामक संक्रमणले तराई क्षेत्रमा बसोबास गर्ने नागरिकहरू त्रसित भएका छन् । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार तराईका ३६ जिल्लामा जापानिज इन्सेफ्लाइटिस संक्रमण फैलिइसकेको छ । विगतका वर्षहरूमा भन्दा यस वर्ष यसको संक्रमण फैलिनैकम तीव्र रहेको छ ।

यस संक्रमणबाट सन् २०२५ को ११ महिनामा २३ जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु भएका सबै तराई क्षेत्रका जिल्लाका नागरिक हुन् । संक्रमणबाट मृत्यु भएकामध्ये अधिकांश ४० वर्ष माथिका छन् ।

परिवार कल्याण महाशाखाकाअन्तर्गतको खोप शाखाका अनुसार विगतका वर्षमा जेई संक्रमण देखिए पनि मृत्युदर उच्च थिएन । पछिल्लो वर्ष मृत्यु हुनेको संख्या बढेको हो । अघिल्लो वर्ष जापानिज इन्सेफ्लाइटिसबाट २५ जनाले ज्यान गुमाएका थिए । यस वर्ष मृत्यु हुनेको संख्या बढेको हो । यस वर्ष यस संक्रमणबाट लुम्बिनी,

>>> पृष्ठ २ मा

सन् २०२५ को ११ महिनामा जापानिज इन्सेफ्लाइटिस नामक संक्रमणबाट २३ जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु भएका अधिकांश तराई क्षेत्रका जिल्लाका नागरिक हुन् । मृत्यु भएकामध्ये प्रायः ४० वर्ष माथिका छन् ।



वैदेशिक रोजगार विधोष

साउदी अरेबियासँग श्रम समझदारी गर्ने सरकारको निर्णय

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, १६ भदौ

नेपाल र साउदी अरेबियाबीच श्रम गर्ने सरकारले निर्णय गरेको छ । यसका लागि सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर गर्न मन्त्रिपरिषदले स्वीकृति दिएको छ । साउदी सरकारको मानव संसाधन तथा सामाजिक विकास मन्त्रालय र नेपाल सरकारको श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयबीच सम्झौतापत्रमा छिट्टै नै हस्ताक्षर हुने तयारी भएको छ ।

सन् २०१० देखि नै साउदीसँग श्रम सम्झौताको प्रयास हुँदै आएकोमा लामो समयको प्रयासपछि श्रममन्त्री शरतसिंह भण्डारीले यसलाई अन्तिम रूप दिएका हुन् । लाखौं नेपालीको वैदेशिक रोजगार गन्तव्य रहेको साउदी अरेबियासँग श्रम समझदारी गर्न बाटो खुलेको मन्त्री भण्डारीले बताए । यस सम्झौताले नेपाली श्रमिकले अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकारको सिद्धान्तअनुसारका अधिकार प्राप्त गर्ने र 'इम्प्लोयर पे मोडेल'अनुसार सुविधा प्राप्त गर्नेछन् । सबै श्रम गन्तव्य

मुलुकसँग गरिने श्रम सम्झौतामा नेपाली श्रमिकको आवश्यकता र प्राथमिकता तथा मानवअधिकारलाई केन्द्रमा राखिने मन्त्री भण्डारीले जानकारी दिए ।

श्रम सचिव डा. कृष्णहरि पुष्करले वैदेशिक रोजगारीमा जाने नेपालीको उचित संरक्षण, सुरक्षित रोजगारी र

श्रम शोषणको विषयमा नेपाल सरकारले गम्भीर रूपमा विश्लेषण गरिरहेको बताएका छन् । मन्त्रालयले विगतमा भएका श्रम समझदारीपत्रहरूको समेत विस्तृत समीक्षा गरिरहेको बताउँदै पुष्करले श्रमिक पठाउने मुलुकमा श्रम शोषण र मानवअधिकार उलंघनका विषयमा

नेपाल सरकारले शून्य सहनशीलता नीति अपनाइएको बताए । नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यावसायी संघका अध्यक्ष भुवनसिंह गुरुङले नेपाल-साउदी श्रम सम्झौता स्वागतयोग्य रहेको बनाउँदै अन्य मुलुकमा समेत यस्ता सम्झौता गर्न सुझाव दिएका छन् ।

>>> पृष्ठ २ मा

४० हजार नेपाली महिला कुवेतमा बेचिएको आरोप

काठमाडौं/मस- राष्ट्रिय सभा सदस्य नरबहादुर विष्टले

भिजिट भिसामार्फत ४० हजार नेपाली महिलालाई कुवेतमा लगेर बेचिएको बताएका छन् । राष्ट्रिय सभाको सोमवारको बैठकमा बोल्दै सांसद विष्टले भिजिट भिसामा जाँदा अहिले पनि त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल अध्यागमन विभागका कर्मचारीलाई १ लाख घुस दिनुपर्ने विवरण जानकारीमा आएको बताए ।

नेपालबाट अवैधानिक रूपमा लगेर कुवेतको एउटा घरमा बन्धक बनाएर राखी शोषण गरिएको बताए । ठुलो संख्यामा महिला बेचिएको विषयबारे सरकार र गृह मन्त्रालयले सदनलाई जानकारी दिन नचाहेको बताए । उनले समस्यामा परेकालाई तत्काल उद्धार गर्न पनि जोड दिए । कुवेतको घरेलु श्रम

>>> पृष्ठ २ मा

VACANCY ANNOUNCEMENT

एक प्रतिष्ठित म्यानपावर कम्पनीका लागि निम्न कर्मचारीहरू आवश्यक भएको ह्या दक्ष व्यक्तिहरूले आफ्नो योग्यताको प्रमाणपत्रका साथ सम्पर्क गर्नुहोला ।

- Reception + Social Media Handler - 1 (Female) (Salary - 20000 +)
- Office Secretary - 1 (Female) (Salary - 30000 to 40000)
- Public Relation Officer (PRO) - 5 Male / 5 Female (Salary Negotiable)

Requirements:-

- Minimum 2 Years Experienced in Related Fields.
- Priority will be given for Manpower Experienced.

Send Your CV at sunlighthr11@gmail.com
Contact No: 9802341581 / 9810368585

SUN LIGHT HUMAN RESOURCES PVT.LTD
Samakushi-03, Kathmandu, Tel No: 4984832, 4984833, License No: 68910631064

युएईमा वैदेशिक रोजगारीको सुवर्ण अवसर

कम्पनी: **ONTIME MANPOWER SUPPLY**
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८२/०५/१६
चलानी नं.: ६०२४४१७५
L.T. No.: 330358

रि. नं.	कामदारको पद	मास रकमा	व्यवस्थापक	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	व्यवस्थापक	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	व्यवस्थापक	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन सुविधा
1.	General Worker/Factory Worker	100	0	स. कामदार तलब	AED 1400	५३,६७६	क.लि. अनुसर	स. कामदार तलब	AED 1400	५३,६७६	क.लि. अनुसर	स. कामदार तलब	AED 1400	५३,६७६

कम्पनी: **INNOVATION DIRECT EMPLOYMENT SERVICES LLC**
पुर्व स्वीकृत मिति: २०८२/०५/१६
चलानी नं.: ६०२४४१८०
L.T. No.: 330359

रि. नं.	कामदारको पद	मास रकमा	व्यवस्थापक	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	व्यवस्थापक	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन सुविधा	व्यवस्थापक	मासिक तलब	ओवर टाइम सुविधा	प्रतिदिन सुविधा
1.	Cleaner General	0	50	स. कामदार तलब	AED 1400	५३,६७६	क.लि. अनुसर	स. कामदार तलब	AED 1400	५३,६७६	क.लि. अनुसर	स. कामदार तलब	AED 1400	५३,६७६

अन्तर्गतता मैनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०८२ भदौ २४ गते (9 September 2025) मा हुनेछ ।

Tokha- 07, Samakhusi, Kathmandu, Nepal.
Tel No: 014972172, Mob: 9851019844, 9851210354, 9849991143, 9851361620
Email :nextgenjobplacement@gmail.com, Website: www.nextgenplacement.com

Gov Lic. No. 1771/081/082

मुलुकको समृद्धिका लागि भौतिक विकास मात्रै पर्याप्त हुँदैन : राष्ट्रपति

काठमाडौँ / मस-राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले मुलुकको समृद्धिका लागि भौतिक विकास मात्रै पर्याप्त नहुने बताएका छन् ।

नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानको ६८ औँ वार्षिकोत्समा आयोजित

राष्ट्रिय कविता महोत्सव पुरस्कार समर्पण कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उनले साहित्य, कला, संगीत, संस्कृति र प्राज्ञिक क्षेत्रको विकास पनि उत्तिकै अपरिहार्य रहेको बताए ।

उनले नेपाल विभिन्न भाषा, जाति र अनेकौँ संस्कृतिहरूको साझा थलो भएको उल्लेख गर्दै संसारको सर्वोच्च शिक्षर सगरमाथा लगायतका उच्च हिमश्रृंखलाले सुशोभित शान्तिका अग्रदूत गौतम बुद्धको जन्मभूमि र कहिल्यै पराधिन नभएको स्वाधीन र स्वतन्त्र देश नेपाललाई विश्वसामु चिनाउने काममा नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको बताए ।

नेपाली जनताको लामो त्याग र बलिदानबाट प्राप्त उपलब्धिलाई प्राज्ञिक रूपमा स्थापित गर्ने दायित्व पनि नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानकै भएको बताए ।



साहित्यलाई भाषाको कलात्मक अभिव्यक्ति बताउँदै पौडेलले भने, 'साहित्य र समाज एक अर्काका पूरक हुन् । यो ज्ञान, संस्कार, संस्कृति र जीवन हो । यसले दिने शिक्षा, सन्देश, चेतना, विचार र विवेचना अपरिमित छ । त्यसैले हरेक मानिसको जीवनमा भाषा, साहित्य, संस्कृति, दर्शन अत्यावश्यक छ ।'

राष्ट्रपति भवन, शीतल निवासमा आयोजित कार्यक्रममा विभिन्न १० जना कविहरूलाई सम्मानपत्र तथा पुरस्कार प्रदान गरिएको छ ।

सम्मानित कविहरूमा सिराहाका अविनाश भट्टराई, मोरङका कर्ण

सञ्जय, मकवानपुरका किशन पौडेल, लमजुङकी गोमा श्रेष्ठ, नवलपरासीका चन्द्रमणि चापागाईँ, रुकुम पश्चिमी तुलसी केसी, मकवानपुरकी मिरमा (रमा सुवेदी), सुनसरीका शमूएल कोइराला, ललितपुरका सन्ध्या महर्जन र चितवनको सिर्जन अवरिल रहेका छन् । कार्यक्रमका सभाध्यक्ष तथा नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका कुलपति भूपाल राईले राष्ट्रिय कविता महोत्सवको प्रथम, द्वितीय र तृतीय गरी ५ जना पुरस्कृत हुने ढाँचालाई परिवर्तन गरेर उत्कृष्ट दश छनौट गर्ने प्रकृया अपनाएको बताए । यसमा ५ जना नेपाली भाषा र ५ जना मातृभाषाका

कविका कविता पुरस्कृत हुँदै आएका छन् । यसबाट कम्तीमा पनि समावेशी र सहभागितामूलक ढंगले कविहरूको प्रतिनिधित्व रहने उनले बताए । राईले नेपालका सबै भाषाभाषीका कविहरूलाई समानतापूर्वक व्यवहार गर्ने बताए ।

नेपाल प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका प्राज्ञ परिषद् सदस्य तथा साहित्य पथ / काव्य विभाग प्रमुख बाबा बस्नेतले स्वागत मन्तव्यका क्रममा राष्ट्रिय कविता महोत्सव २०८२मा इमेल र प्रत्यक्ष गरी ७८० वटा कविता प्राप्त भएका र त्यसबाट प्रकृयागत छनौटबाट उत्कृष्ट १०वटा कविता छानिएको बताइन् । यस्ता महोत्सवले प्रतिभाहरूलाई सशक्त र ऊर्जाशील बनाउने उनले धारणा व्यक्त गरिन् ।

कार्यक्रमको उद्घोषण गर्दै प्रज्ञा-प्रतिष्ठानका सदस्य सचिव डा.धनप्रसाद सुवेदीले प्राज्ञिक समृद्धि, भाषा, साहित्य र संस्कृतिको विकासमा प्रतिष्ठानले पुर्‍याएको योगदान महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गर्दै २०२२देखि हुँदै आएको कविता महोत्सवको प्रभावले राष्ट्रियस्तरमै थुप्रै सशक्त र प्रतिनिधिमूलक थुप्रै कविहरू देखा परेको चर्चा गरे ।

संघीय निजामती विधेयक : अवकाश उमेरमै विवाद

काठमाडौँ / मस-राष्ट्रियसभाअन्तर्गतको विधायन व्यवस्थापन समितिमा सोमबार संघीय निजामती सेवा विधेयक, २०८० पारित हुन सकेन । निजामती कर्मचारीको अवकाश उमेरबारे उत्पन्न विवादले विधेयक अगाडि बढ्न रोक लगाएको हो ।

सिंहदरबारमा बसेको बैठकमा सरकारले कर्मचारीको अवकाश उमेर ५९ वर्ष कायम गर्ने अडान राखेपछि एमाले र कांग्रेसका सांसदहरूले समर्थन जनाए ।

तर विपक्षी दल माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी लगायतका सांसदहरूले यसअघि सहमति भएको विधाय उल्ट्याउन नहुने अडान राखेका थिए ।



बैठकमा संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्री भगवती श्यौषानेले सरकारको धारणा प्रस्तुत गर्दै विधेयक छलफल अघि बढाउने प्रयास गरेकी

थिइन् । तर विवाद समाधान नहुँदा उनले बैठक स्थगित गर्दै मंगलबार पुनः छलफल गर्ने प्रस्ताव राखिन् । समितिका सभापति तुलसा दहालले अहिलेसम्म सहमति भएका

विषयको प्रतिवेदन सदस्यलाई वितरण गर्न निर्देशन दिँदै मंगलवारको बैठकमा निष्कर्ष निकाल्ने जानकारी दिइन् ।

बिरोधी दलका सांसदहरूले पनि आपत्ति जनाएका थिए। नेकपा एकीकृत समाजवादीका बनेन्द्र भुसालले विधेयक अघि बढाउन ढिलाइ भएको र सरकारको नियत स्पष्ट नभएको बताए । माओवादी सांसद भक्कप्रसाद सुवेदीले सरकारले सहमति उल्ट्याउने प्रयास गलत भएको जिकिर गरे ।

यसअघि प्रतिनिधिसभाबाट पारित विधेयकअनुसार निजामती सेवामा अवकाश उमेर क्रमशः पहिलो वर्ष ५८, दोस्रो वर्ष ५९ र तेस्रो वर्ष ६० वर्ष कायम हुने व्यवस्था गरिएको छ ।

बिचौलियाको...

पछिल्ला नियुक्तिहरू हुने गरेको विज्ञहरू बताउँछन् । विमा प्राधिकरण, धितोपत्र बोर्ड र नेप्सेमा अर्थमन्त्रीदेखि प्रधानमन्त्री र पूर्वप्रधानमन्त्री समेत बिचौलियाको चंगुलमा परेका छन् । यी निकायहरू कब्जा गर्न व्यवसायी दीपक भट्टले नेप्सेसम्बन्धी विज्ञ थिएन्न्, उनले मध्यान्हसँग भने, 'तर प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली, अर्थमन्त्री विष्णु पौडेल र पूर्वप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवासँग समुधुर सम्बन्ध भएका भट्टकै पहलमा उनलाई नेप्सेको सिइओ बनाइएको थियो ।'

त्यस्तै, नेपालको समग्र विमा क्षेत्रकै नियामक निकाय विमा प्राधिकरणमा बिचौलियाले कब्जा जमाउँदा वर्तमान सरकार त्यसको मतियार बनेको सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञहरूको आरोप छ । विमा प्राधिकरणलाई सरकार पक्षबाटै स्वार्थअनुकूल प्रयोग गर्दा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले समेत चासो राखेको थियो । अख्तियारको एक्सपोजिछ निरूप्य सच्याउन सरकारलाई दबाव परेको थियो । तर अन्य निकायमा भने निर्णय यथावत् राखिएको छ ।

धितोपत्र...

पूर्वकर्मचारीसमेत रहेका श्रेष्ठलाई बोर्डमा पठाएको थियो । अध्यक्ष श्रेष्ठलाई परिचालन गरेर भट्ट समूहले सेयर बजारको नियमनकारी निकाय कब्जामा लिइसक्दा पनि सरकार बेखबर छ ।

सेयर बजारको नियामक

निकाय धितोपत्र बोर्ड लगायतीसैरी वातावरण सिर्जना गर्नुको साटो बियोल्न उद्दत रहेको लगानीकर्ताहरूले गुनासो छ । बोर्डले प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्कासन (आईपीओ), एफपीओ, हकप्रद सेयर, डिबेन्चर, म्युचुअल फण्ड गरी १ खर्वभन्दा बढी रकमको धितोपत्र निष्कासन गर्न सकेको छैन ।

२०८० पुस २० मा बोर्डका तत्कालीन अध्यक्ष रमेश हमालको कार्यकाल सकिएसँगै धितोपत्र निष्कासन रोकिएको थियो । आफैँ संलग्न कम्पनी छान्नीछान्नी आईपिओ निष्कासन अनुमति दिएका श्रेष्ठले सेयर बजारमा अन्त्यलाई प्रवेश निषेध गरेको भन्दै व्यवसायी चर्को असन्तुष्टि जनाएका छन् ।

जलविद्युत् कम्पनीहरू तथा अन्य धेरै कम्पनी केही वर्षदेखि सेयर निष्कासनको प्रतीक्षामा छन् । तर धितोपत्र बोर्डले यसबारे कुनै निर्णय गर्न सकेको छैन । यसरी वर्षौसम्म प्रक्रियामा ढिलाइ हुनुले ती कम्पनीहरूलाई पुँजी जुटाउन र परियोजना अघि बढाउन नसक्ने बनाएको छ । यसको प्रत्यक्ष असर रोजगारी सिर्जना, उत्पादन बृद्धि र समग्र आर्थिक चक्रमा पर्ने स्पष्ट देखिन्छ ।

अध्यक्ष श्रेष्ठले नियमभन्दा बाहिर गएर नेटवर्कमा विवाद निकालेका छन् । संसदको सार्वजनिक लेखा समितिले २०८० पुस १२ मा प्रतिसेयर नेटवर्क ९० भन्दा कम रहेका कम्पनीको आईपिओ निष्कासन रोकन निर्देशन दिएको थियो । धितोपत्र दर्ता तथा निष्कासन नियमावलीले कुनै पनि पब्लिक कम्पनीको आईपिओ निष्कासनमा ढिलाइ हुनुले ती कम्पनीहरूलाई पुँजी जुटाउन र परियोजना अघि बढाउन नसक्ने बनाएको छ । यसको प्रत्यक्ष असर रोजगारी सिर्जना, उत्पादन बृद्धि र समग्र आर्थिक चक्रमा पर्ने स्पष्ट देखिन्छ ।

आईपिओ निष्कासन प्रक्रिया रोकिएको गुनासो गर्दै आएका छन् । धितोपत्र बोर्डले भने नेटवर्क ९० भन्दा बढी भएका कम्पनीको सेयर निष्कासनसमेत रोकेको छ । संसदको अर्थ समितिले नेटवर्क विवाद नगरी आईपिओ निष्कासन गर्न दिनु भने पनि श्रेष्ठले त्यसलाई बेवास्ता गर्दै आइरहेका छन् । केही महिनाअघि जलविद्युत् कम्पनीहरूको आईपिओका लागि धितोपत्र बोर्डका अध्यक्ष श्रेष्ठ र उनको समूहले क्रिसन मार्गेको आरोप लागेपछि अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले छापा मारेको थियो । आईपिओ निष्कासनको प्रक्रियामा रहेका ८९ कम्पनीको फाइल अख्तियारले नियन्त्रणमा लिएको थियो ।

सिडिएससी...

नेतृत्वमा पुगेकी हुन् । यसअघि बोर्ड सदस्य रहेकी उनलाई सञ्चालक समितिले २०८१ पुस १५ मा सिडिएससी नियुक्त गरेको हो । सिडिएससीको प्रवन्ध निर्देशक रहेकी पन्नाकलाई धितोपत्र बोर्डको मर्मविपरीत राजनीतिक प्रभावमा बिचौलियालाई सहज हुनेगरी काम गर्दै आएको आरोप लाग्ने गरेको छ । पन्नाकले विभिन्न विवादित व्यापारिक घरानासँग मिलेर उनीहरूकै स्वार्थका लागि इन्टरनेसनल सेक्युटिज (आईडिएनिएफ) को सेन नम्बर (आईजिन)मा मनोमानी गर्दा विवादमा तानिएकी छन् । उनको कार्यशैलीबाट कर्मचारीहरू समेत अजित बनेको बताइन्छ । एउटै कम्पनीको दुईवटा आईजिन दिने भन्नी खेलमा उनी लागेको सिडिएससीका कर्मचारीले बताएका छन् ।

लाखौँ लगानीकर्ताको डाटा तथा गोपनीयतामा खलल पुग्ने गरी सिडिएससीभित्रबाट डाटाबाहिर लैजाने गरी काम भइरहेको फेलापरेको छ । कर्मोडिटी

मार्केटका खेलाडी भनेर चिनिने विनय सत्यालले दैनिक घण्टौँ सिडिएससीमा पन्नाकसँग मिडिङ गर्ने गरेका छन् । सिडिएससीबाट सूचना चोरी गर्ने र आफूअनुकूल प्रयोग गर्ने ध्याउन्नमा उनी छन् । प्रस्तावित नयाँ स्टक एक्सचेन्जको सिडिएससमेत रहेका सत्याल सूचनामा पहुँच पुर्‍याउन भट्टसँगको सेटिडमा पन्नाकसँग नजिकिएको बताइएको छ । उनी घण्टौँ अफिसमा पन्नाकसँग छलफलमा रहने गरेको नाम नखुलाउने सतमा सिडिएससीका एक कर्मचारीले बताए ।

जापानिज...

मधेश, कोशी, गण्डकी र बागमती प्रदेशका नागरिक प्रभावित भएका छन् । ३३ जिल्लामा संक्रमण फैलिसकेको पुष्टि भएको छ । बाँझा, कावासोती, रत्ननगर, कालिका, राप्ती, कपिलवस्तु, माडी, कृष्णनगर, हरिवन, लहान, भद्रपुर, उल्लावारी र गौरीगन्जका १ सय १३ जना बालिका संक्रमित छन् । सरकारले संक्रमण कम गर्न खोप लगाउने गरेको छ । मृत्यु हुने अधिकांशले खोप नलगाएको पाइएको सरकारी अधिकारी बताउँछन् । जापानिज इन्सेफ्लाइटिस तराई क्षेत्रका नागरिक त त्रसित छँदै छन् । तराईबाट विस्तारै पहाडतिर समेत फैलिएको छ । ताम्रकमको वृद्धिले तराईबाट विस्तारै पहाडतिर समेत फैलिएको हो । यो संक्रमण लामखुट्टेले फैलाउँछ । चिकित्सकहरूका अनुसार लामखुट्टे सुरुमा जापानिज इन्सेफ्लाइटिस संक्रमित चराचुरुंगी र सुँगुरलाई टोक्छ । त्यस्ता लामखुट्टेले मान्छेलाई टोक्छ र जापानिज इन्सेफ्लाइटिस संक्रमण फैलाउँछ । जापानिज इन्सेफ्लाइटिस भाइरसबाट हुने रोग हो । यो भाइरस क्युलेक्स लामखुट्टेले साङ्छ । रोग सार्ने लामखुट्टे बिहान र बेलुका

सक्रिय हुन्छन् । संक्रमित चराचुरुंगी र सुँगुरलाई टोक्ने लामखुट्टे सुरुमा आफू संक्रमित हुन्छ र त्यसपछि मानिसमा संक्रमण सङ्छ । पहिले बाँके, बाँझा, कैलाली, कञ्चनपुरमा जेई संक्रमण देखिन्थे । विस्तारै भ्रभापा, मोरङ, उदयपुरलगायतका ठाउँहरूमा देखिए । पछिल्लो समय पहाडमा समेत देखिन थालेको हो । यसलाई न्यूनीकरण गर्न भनेर सरकारले सन् २००६ देखि खोप दिन सुरु गरेको हो । तथापि संक्रमण फैलिनैक्रम भने रोकिएको छैन ।

असन्तुष्टि...

प्रणालीलाई केन्द्रीय विद्यार्थी पोर्टलमार्फत पारदर्शी बनाउनुपर्ने संगठनहरूको जोड छ । यता शिक्षा समितिका सभापति अम्मरबहादुर थापाले भने समितिबाट पास भइसकेकाले विधेयक अब फिर्ता नहुने र बल अब प्रतिनिधिसभामा सांसदहरूको कोर्टमा रहेको बताएका छन् । विद्यालय शिक्षा विधेयक संसदीय समितिबाट पारित गर्ने सन्दर्भमा यसअघि तत्कालीन शिक्षामन्त्री विद्या भट्टराईले राजीनामा नै दिनपुगेको थियो । नेपाल शिक्षक महासंघको अगुवाइमा करिव एक महिना लामो आन्दोलनपछि सरकार र महासंघबीच सहमति भए पनि सो सहमतिअनुसार विधेयक नबनेको महासंघका नेताहरूले समेत असन्तुष्टि जनाउँदै आएका छन् ।

साउदी...

श्रम तथा रोजगारका क्षेत्रका विज्ञ युवराज बस्नेतले नेपाली श्रमिक विदेशी भूमिमा सामाजिक संरक्षण प्राप्त गर्नमा यो सम्झौताले ध्यान दिएको बताए । सन् २०२४ मा हुने फिफा विश्वकप आयोजनाको तयारी स्वरूप साउदीले विगतमा श्रम नीतिमा व्यापक सुधार गरिरहेको

विगतका कमजोरीको गम्भीर समीक्षा आवश्यक : प्रचण्ड

काठमाडौँ / मस-नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले पार्टी सुदूरपश्चिम प्रदेश समिति सचिवालयको भर्चुअल बैठकलाई सम्बोधन गर्दै संगठन निर्माणका लागि आत्मसमीक्षासहित जनसम्पर्क विस्तारमा जुट्न पार्टीका नेताहरूलाई निर्देशन दिएका छन् ।

बैठकमा प्रमुख अतिथिका रूपमा सहभागी अध्यक्ष प्रचण्डले पार्टीभित्र ठुटका विभिन्न बहस, संगठनात्मक अवस्था र आगामी रणनीतिबारे विस्तृत धारणा राखे । उनले पार्टीले पछिल्लो समय जनतामाफ फेरि विश्वास हासिल गरिरहेको भए पनि त्यसलाई संगठनमा रूपान्तरण गर्न नसकेसम्म दीर्घकालीन उपलब्धि सम्भव नहुने बताए ।

भर्चुअल बैठकमा सहभागी हुनुको कारण स्पष्ट गर्दै अध्यक्ष प्रचण्डले भने, 'सचिवालय र इन्चार्ज कमरेडले भौतिक रूपमा सुदूरपश्चिम आइदिन अनुरोध गर्नुभएको थियो, तर महिलाको राष्ट्रिय सम्मेलनलगायत केन्द्रीय गतिविधिका कारण म यो पटक भर्चुअलमार्फत सहभागी हुनुप्यो । दशैँपछि मध्यपहाडी लोकमार्ग अभियान र केन्द्रीय बैठकहरू सकिएपछि दुई दिनको समय निकालेर म सुदूरपश्चिम प्रदेशमा आएर प्रत्यक्ष संवाद गर्नेछु ।'

अध्यक्ष प्रचण्डले सबै जिल्ला संयोजक र इन्चार्जहरूको रिपोर्टिङको प्रशंसा गर्दै सुदूरपश्चिम प्रदेशमा हाल वैचारिक, राजनीतिक र सांगठनिक सुधारको सकारात्मक संकेत देखिएको बताए । उनले निर्देशन दिँदै भने, 'अब सबै नेता-कार्यकर्ताले गाउँ-बस्तीमा



पुगेर कमिटी निर्माण, विस्तार र प्रशिक्षणमा जुट्नुपर्छ ।'

त्यसैगरी, उनले पार्टीभित्र आत्मसमीक्षा र आलोचना-आत्मालोचनाको संस्कृतिलाई बलियो बनाउँदै, हरेक कार्यकर्ताले विगतका कमजोरीहरूको गम्भीर समीक्षा गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याए ।

अध्यक्ष प्रचण्डले पार्टी सरकारमा रहँदा हासिल गरिएका उपलब्धिहरू, त्यसपछिको खबरदारी अभियान तथा जनसंगठनहरूले सञ्चालन गरेका गतिविधिका कारण माओवादीप्रति जनविश्वास पुनः बढेको बताए ।

उनले भने, 'हामीले सरकारमा हुँदा गरेका काम र अहिले सडकबाट उठाएका आवाजकै कारण जनभावना सकारात्मक बनेको छ । अब त्यसलाई सशक्त संगठनमार्फत संस्थागत गर्नु जरुरी छ ।'

बैठकका केही सहभागीले पार्टीभित्रको अन्तरसंघर्षबारे चासो व्यक्त गरेपछि अध्यक्ष प्रचण्डले स्पष्ट गरे ।

उनले संगठन निर्माणलाई अबको अभियानको मूल धार मानेर भने, 'हामी निर्वाचनमा जान्छौँ, आन्दोलनमा उत्र्नेछौँ भन्ने कुरा तब मात्र सार्थक

हुन्छ, जब संगठन बलियो हुन्छ। त्यसैले सबै कमरेडहरू आत्मसमीक्षा गर्दै जनतामाफ पुग्नुहोस्, सदस्यता विस्तार गर्नुहोस्, जनसंगठनहरूलाई सक्रिय पार्नुहोस् ।'

अध्यक्ष प्रचण्डले सुदूरपश्चिमलाई राजनीतिक र सांगठनिक हिसाबले माओवादी केन्द्रको सम्भावनायुक्त प्रदेश बताउँदै, त्यहाँका नेता तथा कार्यकर्ताहरूलाई व्यवस्थित, योजनाबद्ध, केन्द्रित र परिचालित गर्ने आवश्यकता औल्याए ।

बैठकमा विशिष्ट अतिथि पार्टी उपमहासचिव तथा सुदूरपश्चिम इन्चार्ज गिरिराजमणि पोखरेलले सुदूरपश्चिममा पार्टीको भावी रणनीति, सांगठनिक विस्तार तथा स्थानीय तहसम्मको पहुँच विस्तारबारे स्पष्ट कार्ययोजना प्रस्तुत गरे । उनले सुदूरपश्चिमको विशेष परिस्थितिअनुसार जनसम्पर्क र संगठन सुदृढीकरणमा केन्द्रित हुने बताए ।

भर्चुअल बैठकमार्फत अध्यक्ष प्रचण्डले पार्टीलाई एकीकृत, केन्द्रित र अभियानमुखी बनाउनेमा जोड दिँदै कार्यकर्तालाई संगठन निर्माण र आत्मसमीक्षाको वाटोमा अघि बढाउने रणनीति प्रस्तुत गरे ।

से-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय

निकुञ्जको सीमाना हेरफेर

काठमाडौँ / मस- सरकारले

से-फोक्सुन्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज एवं मध्यवर्ती क्षेत्रको सीमाना हेरफेर गर्ने निर्णय गरेको छ । भदौ १३ गतेको मन्त्रीपरिषद् बैठकले यस विषयमा अन्तिम निर्णय लिएको सरकारका प्रवक्ता तथा सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले जानकारी दिए ।

यसैगरी, मन्त्रीपरिषदले विर्ता उन्मूलन (नवौँ संशोधन) नियमावली, २०८२ र तेस्रो सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन सुधार राष्ट्रिय रणनीति (२०८२-२०८७) स्वीकृत गरेको छ । साथै, राष्ट्रिय खेलकुद विकास (दोस्रो संशोधन) नियमावली, २०८२ पनि अनुमोदन गरिएको छ । यस्तै विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन तथा कार्यक्रममा नेपाली प्रतिनिधित्वको सहभागिता स्वीकृति प्रदान,



विशेष अदालत र अन्य न्यायिक पदमा नियुक्ति, सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र वेपत्ता व्यक्तिको छानविन आयोगका अस्थायी दरबन्दी स्वीकृति र गैरनाफामूलक संघसंस्थाहरूको एकीकृत विवरण राख्ने एनपिओ पब्लिक पोर्टल सञ्चालनसम्बन्धी निर्णयहरू गरिएको मन्त्री गुरुङले बताए ।

त्यसैगरी, ललितपुरको नवदुर्गा भवानी देवी गुठीलाई

भेपसहित तीन जना पक्राउ

काठमाडौँ / मस- राजस्व छली गरिएका विद्युतीय चुरोट (भेप)सहित ३ जनालाई आइतबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा काठमाडौँ महानगरपालिका-१६ बालाजु बस्ने सिन्धुपाल्चोक भोटेकोशी गाउँपालिका-१ लिस्ती घर भएका ४० वर्षीय निमा छि्रिङ शेर्पा, काठमाडौँ बुढानिलकण्ठ नगरपालिका-१० कपन बस्ने सोलुखुम्बु थुलुङ दुधकोशी

गाउँपालिका-४ जुवु घर भएका ४२ वर्षीय कृष्ण बहादुर गुरुङ र काठमाडौँ महानगरपालिका-३२ पेप्सीकोला बस्ने सिन्धुपाल्चोक मेलम्ची नगरपालिका-७ ज्यामिरे घर भएका ५२ वर्षीय राम बहादुर गुरुङ रहेका छन् ।

काठमाडौँको चमती बडा एरियामा अवैध रूपमा भेप राजस्व छली भण्डारण तथा संचय गरी कारोबार गर्ने गरेको भन्ने सूचनाको आधारमा

छ । 'भोडर्न डे स्लेभरी' मानिने कफाला प्रणालीमा सन् २०२१ को मार्चमै सुधार गरिसकेको साउदीले श्रम ऐनमा परिवर्तन गरी विदेशी श्रमिकको न्यूनतम पारिश्रमिक तथा सेवासुविधाको सुनिश्चितता गरेको छ । कतारमा भएको विश्वकपमा श्रमिक शोषणको

विषय अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा ठोपेपछि साउदीले श्रमिकको अधिकार र सेवामा विशेष ध्यान दिएको देखिन्छ । यसअघि नै 'साउदी

फन्ड'को प्रयोग गरी नेपालमा अन्तर्राष्ट्रियस्तरको तालिम उपलब्ध गराउने उद्देश्यले राष्ट्रिय व्यावसायिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसँग साभोदारी गरिसकेको छ ।

साउदी अरबमा काम गर्ने नेपालीहरूले दुई देशबीचको द्विपक्षीय सम्बन्धलाई प्रवर्धन गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन् । हाल ४ लाखभन्दा बढी नेपाली नागरिक विभिन्न पेसामा कार्यरत

काठमाडौँ उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुबाट खटिएको प्रहरीले काठमाडौँ महानगरपालिका-१५ चमतीस्थित गोदामबाट विभिन्न कम्पनीका भेप ३ हजार ८ सय ५ थान फेला पारी उनीहरूलाई पक्राउ गरेको हो । उनीहरूलाई आवश्यक अनुसन्धान तथा कारवाहीको लागि राजश्व अनुसन्धान विभाग हरिहरभवन ललितपुर पठाइएको छ ।

पछ । यद्यपि, नेपाली आप्रवासी कामदारहरूले जटिल समस्याको सामना गरिरहेको सरोकारवाला बताउँछन् ।

80 हजार...

बजारमा नेपाली महिला कामदारको संख्यामा आश्चर्यजनक रूपमा बढेर ६१ प्रतिशतले पुगेको अरब टाइम्स अनलाइनले गत जुलाई २१ को अंकमा उल्लेख गरेको थियो ।

प्रयोगविहीन कोल्ड स्टोर किसानलाई काँचो स्याउ बेचन हतार

विलमाया शाही/मध्यान्ह
जुम्ला, १६ भदौ

जुम्लाका किसानहरूले गुणस्तरीय स्याउ उत्पादन गर्न सके बजारको अभाव नहुने बताएका छन् ।

जुम्ला चन्दननाथ नगरपालिका-२ का किसान रत्नबहादुर भण्डारीले २०६२ सालदेखि स्याउ खेती गर्दै आएका छन् । उनले लगाएका ३ सय ६५ विरुवा स्याउले हरेक वर्ष ३ देखि ६ लाख रुपैयाँ आम्दानी दिँदै आएको छ । गुणस्तरीय उत्पादनकै कारण भदौ १५ देखि मात्रै स्याउ टिप्न थाले पनि अन्य किसानको तुलनामा उच्च मूल्यमा बिक्री हुने गरेको भण्डारीले बताए । उनले भने, 'किसानको काम उत्पादन गर्नु हो, बजारको व्यवस्था स्थानीय सरकारले गर्नुपर्छ । तर अहिले किसान आफैँ व्यापारी बनेको देखिन्छ ।'

त्यस्तै, जुम्लाको गुठिचौर गाउँपालिका-५ निवासी मिनबहादुर भण्डारीको 'गुठिचौर एग्रो फर्म'जिल्लाकै सबैभन्दा ठूलो स्याउ बगैँचा हो । फर्ममा ४० हजार विरुवा रहेका छन्, जसमा ९९ प्रतिशतले फल दिइरहेका छन् । भण्डारी आफूले उत्पादन गरेको स्याउ भारत निर्यातको तयारीमा रहेका छन् । यसका लागि कानुनी प्रक्रिया राज्यले चाँडै टुंग्याउनुपर्ने माग राखेका



छन् । हिमा गाउँपालिका-३ का अर्का किसान गोपाल रोकाय पनि एक दशकभन्दा बढी समयदेखि स्याउ खेती गर्दै आएका छन् । अर्सिनाले केही क्षति पुर्‍याए पनि उनको बगैँचाबाट करिब ३ सय काटुन स्याउ फल्ने अपेक्षा गरिएको छ । रोकायले उत्पादन भएको अर्गानिक स्याउ जुम्लाकै कोल्ड स्टोरमा बुझाउने गरेका छन् । १३ करोडमा कोल्ड स्टोर, किसान भने काँचो स्याउ बेच्छन् जुम्ला सदरमुकाममा करिब १३ करोड रुपैयाँ लगानीमा निर्माण गरिएको बहुउद्देश्यीय कोल्ड स्टोर किसानको स्याउ भण्डारणका लागि तयार भएको छ । तर

यसको प्रयोग कम भएको देखिन्छ । कैलाश जनरल स्टोरका सञ्चालक देउन्नाथ चौलागाईँका अनुसार, यो कोल्ड स्टोर १० करोड बैक ऋण, २ करोड २० लाख व्यक्तिगत लगानी र ८० लाख सरकारी अनुदानमा बनेको हो । यो कोल्ड स्टोरमा २० लाख किलोसम्म स्याउ भण्डारण गर्न सकिने क्षमता छ । एक किलो स्याउलाई ६ महिनासम्म राख्न १० रुपैयाँ मात्र शुल्क लाग्छ । तर किसानहरू अझै पनि स्याउ पक्क नपार्दै काँचो स्याउ बजारमा पठाउने हतारमा देखिएको चौलागाईँले बताए । यसले गर्दा भविष्यमा स्याउको मूल्य घट्ने समस्या

रहने उनको भनाइ छ । स्याउ उत्पादनमा फड्को जुम्लामा पछिल्लो समय स्याउ उत्पादनमा ठूलो फड्को आएको छ । जिल्ला कृषि विकास कार्यालयका अनुसार, हाल जिल्लामा ४ हजार ४ सय हेक्टर क्षेत्रफलमा स्याउ खेती भइरहेको छ, जसमा करिब २ हजार हेक्टरमा उत्पादन भइरहेको छ । कार्यालयका प्रमुख रामभक्त अधिकारीका अनुसार, चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा करिब १० देखि १३ हजार मेट्रिक टन स्याउ उत्पादन हुने अनुमान गरिएको छ । तर वैशाख १७, जेठ ७ र ८ गते परेको

अर्सिनाले उत्पादनमा गिरावट आएको छ । गत आर्थिक वर्षमा मात्रै जुम्लाबाट ९ हजार ३ सय ९१ मेट्रिक टन स्याउ बिक्री भई ६१ करोड ४१ लाख रुपैयाँ आम्दानी भएको थियो । चालु वर्षमा मूल्य वृद्धि भए पनि उत्पादन घट्ने अनुमान गरिएको छ ।

अर्सिनाले जिल्लाभर ७ हजार १ सय ९२ जना किसानका ५ लाख ८४ हजार २७ स्याउका विरुवा प्रभावित भएका छन् । यसबाट करिब ३६ लाख ८९ हजार किलो स्याउ उत्पादन नहुने अनुमान गरिएको छ, जसको मूल्य करिब १६ करोड ६९ लाख रुपैयाँ बराबर हुने बताइएको छ । उच्च घनत्वको स्याउ खेतीतर्फ आकर्षण

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजनाअन्तर्गत जुम्लामा ५२ हेक्टर क्षेत्रफलमा उच्च घनत्वका स्याउका विरुवा रोपिएको छ । कृषि विकास अधिकृत खेमराज शाहीका अनुसार, परियोजनाले २०७५/७६ देखि ५८ वटा बगैँचामा लगानी गर्दै आएको छ । स्याउ उत्पादन बढे पनि प्राकृतिक विपद्का कारण निर्यात समस्या देखिएको छ । तथापि, किसानले गुणस्तरीय उत्पादनमा ध्यान दिने हो भने बजारको कमी नहुने किसान र स्याउ विज्ञहरूको भनाइ छ ।

सल्यानको मूलपानी वनस्पति केन्द्रमा पर्यटकको आकर्षण बढ्दै

प्रदीप मगर/मध्यान्ह
सल्यान, १६ भदौ

स ल य ा न का े क प उ र को ट गा उ ण पा लि का -३ मूलपानीमा अवस्थित वनस्पति अनुसन्धान केन्द्र पछिल्लो समय पर्यटकको लागि प्रमुख आकर्षणको केन्द्र बन्दै गएको छ । केन्द्र नजिकैको मूल खोलासँगैको हरियाली वन क्षेत्र, मौसमी विभिन्न प्रजातिका फूल, चराचुरुङ्गीको मधुर आवाज र शान्त वातावरणले यस क्षेत्रलाई भन्ने आकर्षक बनाएको छ । यहाँ स्वदेशी तथा विदेशी दुवै पर्यटक आउने गरेका छन् ।

२०५६ मा स्थापना गरिएको मूलपानी वनस्पति अनुसन्धान केन्द्रभित्र पर्ने वनस्पति उद्यान कपुरकोटबाट २.५ किलोमिटर उत्तरपश्चिममा, समुन्द्र सतहदेखि १ हजार ४ सय २० मिटर उचाइमा अवस्थित छ । ५.५ हेक्टर क्षेत्रमा फैलिएको यस उद्यानले स्थानीयरूपमा पाइने र परस्थानीय विरुवाहरूको संरक्षण गर्दै आएको छ । अहिलेसम्म १ सय ५६ वनस्पति परिवारका ४ सय ५ जातिका ५ सय ५१ प्रजातिको लेखाजोखा गरिएको छ । तीमध्ये २ सय ५७ प्रजाति स्थानीय र २ सय ९४ प्रजाति विदेशी शोभनिय विरुवा रहेका छन् ।

संरक्षित ५ सय ५१ प्रजातिमध्ये पोश्ना २ सय ४८, रुख १ सय ३३, बुट्यान ९९, लहरा ३७ र डिफाइट ३४ प्रजाति रहेका छन् । फूल फुल्ने विरुवा (एर्जियोस्पर्म) ४ सय ९५, कोणधारी विरुवा (जिम्नोस्पर्म) १९ र उन्त्यु ३७ प्रजाति छन् । साथै २ सय १ प्रजाति शोभनिय, २ सय ४५ औषधीय, ६६ दुर्लभ/लोपोन्मुख, ८ धार्मिक र ६ मिचाहा प्रजाति रहेका छन् ।

उद्यानभित्र रक गाउँ, फिजिक गाउँ, जालिय गाउँ, ड्रीम गाउँ, शैक्षिक गाउँ, इथनोबोटानिकल गाउँ, दुर्लभ लोपोन्मुख गाउँ,



ट्याक्सोनामिकल फ्यामिली गाउँ, गरी ८ थिमेटिक युनिट छन् । त्यस्तै फर्न हाउस, क्याक्टस हाउस र अर्किड हाउस गरी तीनवटा जर्मप्लाज्म इकाइ रहेका छन् । कर्णाली प्रदेशका प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरूमध्ये एक बन्ने लक्ष्यसहित उद्यान वर्षभरि खुला रहने गरिएको छ । कार्यालय समयमा नि:शुल्क अवलोकन गर्न सकिने यस उद्यानमा वार्षिक करिब ५ हजार आगन्तुक आउने गरेका छन् ।

विद्यार्थी र अनुसन्धानकर्ताका लागि शैक्षिक केन्द्रका रूपमा समेत यसको विकास भइरहेको छ । आगन्तुकहरू मुख्यतया सल्यान, दाङ, रुकुम, रोल्पा, प्युठान र सुर्खेत लगायतका जिल्लाबाट आउने गरेका छन् । गत आर्थिक वर्षमा मात्र केन्द्रले टिमुर, तेजपात, मलागिरी, काउलो, चिउरी, लप्सी, कुरिलो, रोजमेरीलगायत करिब ३५ हजार विरुवा वितरण गरेको थियो ।

वनस्पति विज्ञान, वन विज्ञान (फरेस्ट्री) तथा प्राविधिक शिक्षा परिषद् (मिडिभिभेटी) का विद्यार्थी शैक्षिक भ्रमणका लागि यहाँ आउने गर्छन् । केन्द्रले विरुवा पहिचान, वैज्ञानिक नाम र वनस्पतिसम्बन्धी जानकारी उपलब्ध गराउने गरेको कार्यालय प्रमुख डामित्र पाठकले बताए ।

उद्यानभित्र टिमुर, तेजपात, काउलो, अमला, हर्रो,

बर्गो, सुगन्धकोकिला, सुगन्धवाल, कुरिलो, रिष्टा लगायतका जडीबुटी र ६० भन्दा बढी दुर्लभ/लोपोन्मुख प्रजातिहरू संरक्षित छन् । सुनाखरीका विभिन्न प्रजाति, काकरसिडी, लौठसल्ला, सतिसाल, विजयसाल, कलबल, गुन्सी, चिराइतो आदि पनि संरक्षण गरिएको छ ।

यसै उद्यानभित्र दुर्लभ 'काँकर सिंगे' (वैज्ञानिक नाम साइथिया स्पिन्युलोसा) र 'रुख उन्त्यु' (रुख डउर) समेत संरक्षण गरिएको छ । यिनलाई औषधि, खाना र सजावटका लागि प्रयोग गरिन्छ । यस्तै उच्च रक्तचाप नियन्त्रणमा उपयोगी सुनाखरीको प्रजाति 'काँकरसिडी' पनि संरक्षण गरिएको छ ।

केन्द्रले पछिल्ला वर्षहरूमा काँडे वनमारा, जंगली सुर्‍यमुखी, कालो वनमारा र पार्थेनियम जस्ता मिचाहा प्रजाति नियन्त्रणका लागि समेत अभियान चलाएको छ । जिल्ला प्रशासन, स्थानीय सरकार, प्रहरी, वन कार्यालयलगायतको सहकार्यमा सञ्चालन गरिएको यो अभियान अहिले जिल्लाभर विस्तार हुँदै गएको छ ।

शैक्षिक, अनुसन्धान तथा मनोरञ्जनको बहुआयामिक सम्भावना बोकेको मूलपानी वनस्पति अनुसन्धान केन्द्र सल्यान जिल्ला र कर्णाली प्रदेशकै महत्वपूर्ण पर्यटकीय आकर्षणका रूपमा स्थापित हुँदै गएको छ ।

भूमि विधेयक विरुद्ध प्रदर्शन

धर्मन्द् कुमार साह/मध्यान्ह
रौतहट, १६ भदौ

भूमि सम्बन्धी विधेयकको विरोधमा उपेन्द्र यादव नेतृत्वको जसपा नेपालले रौतहटको चन्द्रनिगाहपुरमा प्रदर्शन गरेको छ ।

जसपाका सयौं कार्यकर्ताले चन्द्रनिगाहपुर बजारदेखि पूर्व-पश्चिम राजमार्गसम्म विरोध प्रदर्शन गरेका हुन् ।

प्रदर्शनपश्चात आयोजित कोणसभामा पार्टीका नेता श्याम बिहारी यादवले भूमि विधेयक मधेशको अस्तित्वसँग जोडिएको बताए । उनले सरकारले



यसलाई राज्य मधेशलाई मरुभूमिकरण र आन्तरिक उपनिवेशीकरणमा फसाउन खोजेको आरोप लगाए । जसपा नेपालले भूमि सम्बन्धी विधेयक मुलुक र जनताको हितमा नरहेको बताउँदै आएको छ ।

अर्घाखाँचीमा सामुदायिक वनबाट ७ सय ५० विद्यार्थीलाई पोसाक वितरण

अर्घाखाँची/सस- शीतगंगा-११ मा रहेको गैडे सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन क्षेत्रभित्र पर्ने ३ वटा सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थीलाई पोसाक सेट वितरण गरेको छ ।

सामुदायिक वनकी सचिव सीता बेल्वासेका अनुसार ७ सय ५० जना विद्यार्थीलाई पोसाक सेट तथा ९० जना विद्यार्थीलाई स्टेसनरी वितरण गरिएको हो । आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को स्वीकृत कार्यक्रमअन्तर्गत गैडे सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहले आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने गंगाज्योति माध्यमिक विद्यालय पथरकोट, जनज्योति आधारभूत विद्यालय विरपुर र रुद्रवेणी आधारभूत विद्यालय मौवावारीका सम्पूर्ण विद्यार्थीलाई पोसाक वितरण गरिएको समितिका अध्यक्ष जुद्धबहादुर नेपालीले बताए ।

डिभिजन वन कार्यालय अर्घाखाँचीअन्तर्गत पर्ने शीतगंगा सब-डिभिजन वन कार्यालयको समन्वयमा विद्यार्थीलाई पोसाक वितरण गरिएको डिभिजन वन कार्यालयका प्रमुख नारायणदेव भट्टराईले बताए । साथै, समितिले सम्बन्धित विद्यालयमै पुगेर सामग्री हस्तान्तरण गरेको शीतगंगा सब-डिभिजन प्रमुख चन्द्र भाटले जनाए । उनका अनुसार सामुदायिक वनले सामाजिक सेवाको क्रममा गरेको यो काम निकै उत्कृष्ट भएको हो ।

पोसाक वितरण कार्यक्रममा स्थानीयवासी, वन कर्मचारी, सामुदायिक वनका पदाधिकारी, शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूको उपस्थिति रहेको थियो ।



कर्णाली भनेर परिचित छरिएको पातलो बस्ती रहेको शीतगंगा नगरपालिकामा तीन तहका सरकारले विकासका सबै पूर्वाधार पुर्‍याउन नसकेको बेला यहाँका सामुदायिक वनहरूले नागरिकको सुख, दुखमा साथ दिँदै आएका छन् ।

अर्घाखाँचीको शीतगंगा नगरपालिकामा सामुदायिक वनबाट संकलन भएको आम्दानीले वार्षिक करोडौँका योजना कार्यान्वयन हुँदै आएका छन् । गाउँलेहरू भेला भइ आवश्यकताको आधारमा योजना

छनोट गरी बजेट विनियोजन गरेर गाउँको विकासमा खर्च गर्ने गरिएको सचिव बेल्वासेले बताइन् ।

भौगोलिक विकटताका कारण अर्घाखाँचीको शितगङ्गा नगरपालिकाका पिरापानी, भंगला, पावरा, पौवावारी, खयरभट्टीलगायतका स्थानमा सरकारी निकायबाट हुने विकास निर्माणका काम न्यून भएका छन् । त्यस्ता क्षेत्रमा सामुदायिक वनको आम्दानीले विकासका कामहरू अगाडि बढाइएको हो ।

भन्डै ८ सय घरघुरी रहेको छरिएको बस्तीमा सामुदायिक वनको आम्दानीबाट विकासका काम हुने गरेका छन् ।

गाउँमा पशुपालन, मोटर बाटो, खानेपानी, बिजुली, विद्यालय, कुलो, पाटीपौवा, मन्दिर निर्माण, आम्दानीआर्जनका धेरै काम सरकारी बजेटबाट नभई सामुदायिक वनको आम्दानीबाट हुने गरेको स्थानीयले बताएका छन् । अर्घाखाँचीमा जिल्लाभर ७४ हजार ३० हेक्टर वन क्षेत्र छ । यसमध्ये ४ सय ३२ सामुदायिक वनमध्ये ४६ वटाको मात्रै वार्षिक आम्दानी भन्डै ४५ करोड हुन्छ । यी वनबाट वार्षिक ६० हजार र्‍युफिएट काठ बाहिर निकासी हुने गरेको छ । साथै, सामुदायिक वनका सदस्यले गाउँमै कुनै व्यवसाय गर्न चाहेमा एक वर्षसम्मका लागि ३ प्रतिशत व्याजमा ऋण दिने गरिएको धिरेखोला सामुदायिक वनका अध्यक्ष नारायण पौडेलले जानकारी दिए ।

सम्बृद्धिका लागि वन परियोजना धिरेखोला सामुदायिक वनबाट सुरु भएको थियो । अहिले प्रगतिशील, बेलचारी, बुद्ध, शंकरपुरलगायत १७ वटा सामुदायिक वन १७२१ हेक्टर क्षेत्रफलमा विस्तार भएको छ । सहायक वन अधिकृत केशव खड्काका अनुसार यी वनमा संरक्षण, चोरी-निकासी नियन्त्रण, मलजल, रुख हर्काउने, डढेलो नियन्त्रणजस्ता सबै काम स्थानीय उपभोक्ताले गर्ने गरेका छन् । काठ, दाउरा, सल्लाको खोटो, सालको पात, तेजपात, काफल, टिमुर, कुरिलोजस्ता वनपैदावार यहाँको आम्दानीका मुख्य स्रोत हुन् ।

विद्यार्थीलाई पोसाक वितरण



कमल कुमार/मध्यान्ह
कालीकोट,१६ भदौ

कालीकोटको रास्कोट नगरपालिका-४ मा रहेको रमालमण्डो आधारभूत विद्यालयका विद्यार्थीलाई पोसाक वितरण गरिएको छ ।

विद्यालयको वार्षिक कार्यक्रमअन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सार्वजनिक सुनुवाइसँगै पोसाक वितरण गरिएको

विद्यालयका प्रधानाध्यापक सुशिला बम शाहीले जानकारी दिइन् । उनले विद्यार्थीलाई पोसाक वितरणसँगै विद्यालयलाई आवश्यक सहयोग गर्न स्थानीय तह र सरोकारवालालाई आग्रह गरिन् । वितरण तथा सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रम विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष टिकराज उपाध्यायको सभापतित्वमा सम्पन्न भएको थियो । कार्यक्रममा वडा नं. ४ का वडाध्यक्ष दिनेश सञ्ज्याल, नेकपा माओवादी केन्द्र वडा नं. ४ का अध्यक्ष नवराज उपाध्याय, अभिभावक सघका अध्यक्ष खेमराज सञ्ज्यालसहित अभिभावक र विद्यार्थीहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई स्वागत

नवीन श्रेष्ठ/मध्यान्ह
सिन्धुली, १६ भदौ

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकामा सरुवा भइ आएका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत तुलसीराम आचार्यलाई गाउँपालिकामा भव्य स्वागत गरिएको छ । सोमबार आयोजित कार्यक्रममा अध्यक्ष बज्रध्वज वाइवाले स्वागत गर्दै जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच सुमधुर सम्बन्ध हुनु आवश्यक रहेको बताए । अध्यक्ष वाइवाले भने, 'गाउँपालिकाको विकास र जनताको सेवाका लागि निर्वाचित जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको उद्देश्य एउटै हो । त्यसैले सबैले एकढिक्का भएर अगाडि बढ्नु आवश्यक छ ।' उनले स्थानीय सरकारले संवैधानिक अधिकार



प्रयोग गरी कानून निर्माण गर्न सके भए पनि केही सघीय कानूनहरूले काम गर्न अवरोध पुर्‍याएकोमा असन्तुष्टि व्यक्त गरे । प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत आचार्यले गाउँपालिकाको विकास र जनताको हितलाई सन्तुलित रूपमा अगाडि बढाउने प्रतिबद्धता जनाए । उनले जनप्रतिनिधि र सरोकारवालसँग सहकार्य गर्दै योजनाहरू कार्यान्वयन गर्ने बताए ।

सम्पादकीय सैन्य नीति अस्वीकार

नेपालको पहिचान हो- कहिल्यै कुनै पनि शक्ति राष्ट्रको पक्षमा लागेन । असंलग्न परराष्ट्र नीतिमा अडिग रह्यो र आफ्नो बुभाइ-क्षमताअनुसार हरेक विश्व घटनाको व्याख्या गर्‍यो र सधैँ शक्तिका पक्षमा उभियो । नेपालको यस्तो पहिचान बदल्ने प्रयासमा भने शक्ति राष्ट्र निरन्तर रहेका छन् । हालै चीनले आफूले अधि सारेको सुरक्षासम्बन्धी अवधारणा ‘ग्लोबल सेक्युरिटी इनिसिएटिभ’ (जिएसआई)मा नेपालले समर्थन गरेको भनेर विश्वसामु भनेको छ । चीनको परराष्ट्र मन्त्रालयको विज्ञप्तिमा नेपालले जीएसआईलाई समर्थन गरेको उल्लेख छ । नेपालका प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली चीन भ्रमणमै छन् । यहीबेला यस्तो विषय बाहिरिनुले शंका उब्जाएको छ । भलै नेपालका तर्फबाट जिएसआईलाई समर्थन नगरेको प्रस्ट्याउने कार्य भएको छ । यसबारे नेपालका तर्फबाट आधिकारिक रूपका बोल्ने काम भने भएको छैन ।

सैन्य रणनीति हरेक देशको फरकफरक हुन्छ । कुनै शक्ति राष्ट्रले विश्वव्यापी रूपमा आफूलाई बलियो बनाउन यस्तो नीति बनाउन सक्छन् । त्यस्तोमा नेपालजस्तो देश जो कहिल्यै कसैको पक्षमा उभिएन र आफ्नो निर्णय गर्दै अगाडि बढ्यो यस्तो देशका लागि अरू देशका सैन्य नीति स्वीकार हुन सक्दैन । तर नेपाललाई अनेक नाममा आफ्नो पक्षमा पार्ने प्रयासमा छन् । कहिले मिलेनियम च्यालेन्ज कर्पोरेसन (एमसिसी)का रूपमा नेपाललाई पक्षधर बनाउने प्रयास भएको छ । कहिले अमेरिकी स्टेट पार्टनरसिप प्रोग्राम (एसपिपी)का नाममा नेपाललाई आफ्नो कितामा उभ्याउने प्रयास भएको छ । यस्ता प्रस्ताव गरिबी, वातावरण परिवर्तनजस्ता विषय जोडिएर अगाडि बढ्छन र सैन्य नीतिमा संलग्नतासँग जोडिन पुग्छन् । विश्वव्यापी गरिबीसँग जुध्न विभिन्न मुलुकमा आर्थिक अनुदान उपलब्ध गराउन भनेर अमेरिकाले वैदेशिक सहायता एजेन्सी एमसिसी खडा गरेको हो । यो सैन्य रणनीति हो वा होइन भन्ने अस्पष्टताबीच नेपालले एमसिसीको सहायता स्वीकार गरेको छ । यो स्वीकार गर्ने र नगर्ने विषयले तत्कालीन नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) विभाजन हुन पुग्यो । पछि नेपालले एकतर्फी रूपमा व्याख्यात्मक टिप्पणी गरेर स्वीकार गर्ने निर्णय गर्‍यो । एमसिसीको विषय सेलाउन नपाउँदै एसपिपीको विषय अगाडि आयो तर नेपालले स्वीकार गरेन । यहीबेला अर्को शक्ति राष्ट्र चीनले जिएसआईमा नेपालले समर्थन गरेको विषय विश्वसामु पुर्‍याएको हो ।

मुलुकको नेतृत्व गरेका व्यक्ति निश्चित समयका मात्रै नेता होइनन् । मुलुकको हजारौँ वर्षको इतिहाससँग सचेत भए मात्रै वर्तमानमा सही काम हुन्छ । यसकारण मुलुकको नेतृत्व गर्ने व्यक्तिका विषयमा आमचासो हुने हो । जसले आफू सकिएर पनि मुलुक बचाउन भूमिका खेल्नुपर्छ । क्षणभरको लाभ हेर्दा इतिहासको अस्तित्व र पहिचानमा असर पर्न सक्छ । यसमा ख्याल गर्दै नेपालले सबै प्रकारका शक्तिका सैन्य नीति अस्वीकार गर्नुपर्छ ।

सामाजिक सञ्जाल



अनिल गिरी

ओलीले चीनका राष्ट्रपति सि चिनफिङसँगको लिप्लेक नेपालको मात्र भनेनन् कि कूटनीतिक नोट पठाएर कडा प्रतिवाद गरेको समेत बताएर देशका लागि राम्रै गुन लगाइदिएका छन् । पहिलो पटक नेपालले चिनियाँ राष्ट्रपतिसमक्ष आफ्नो भूमि बारे दाबी पेश गरेको छ, जसका लागि ओलीलाई धन्यवाद !

सार्वभौमसत्ता र राष्ट्रिय अखण्डताको सवालमा देश सानो वा ठुलो भन्ने कुरा हुँदैन । दुवै ठुला छिमेकीसँग मित्रवत् सम्बन्ध कायम राख्दै र तिनका जायज चासोप्रति संवेदनशील रहँदै आएको नेपाललाई यो मुद्दामा दुवै छिमेकीले हेंपेको जस्तो देखिन्छ । नेपालले आफ्नो अडान रतीभर पनि छाड्नुहुँदैन । आवश्यक परेमा यो मुद्दालाई अन्तर्राष्ट्रियकरण गर्नुपर्छ ।



सूर्यराज आचार्य

राजनीतिक शैली, कटुवचन र प्रस्तुति मन नपरे पनि लिम्पियाधुरा, लिपुलेक र कालापानीको सम्बन्धमा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको राष्ट्रवादी अडान सराहनीय छ । चिनियाँ राष्ट्रपतिसँग जस्तै मोदीसँग पनि आँखा जुधाएर नेपालको चुच्चे नक्साबारे अडान राख्नुहोस् भन्ने शुभकामना छ ।



उज्जैना मेनाली

उत्तर र दक्षिणका विशालतम देशहरू चीन र भारतले बिचमा भएको नेपाललाई आक्रान्त बनाइयो । छिमेकी मित्रराष्ट्र भन्नु मात्र हुने भयो । मत्स्ये न्यायको सिद्धान्त अपनाए । सानो कमजोर देखिएपछि के हुँदो रहेछ छिमेकीहरू मिलेर आ-आफ्नो व्यापारिक फाइदाको लागि हेपाहा मिचाहा प्रवृत्ति देखाए ।



प्रेमकान्त अधिकारी

विकल्प वैदेशिक रोजगार !

युवाहरूलाई वैदेशिक रोजगारीको बाध्यता होइन, आफ्नै देशमा सिप र मेहनत प्रयोग गरेर सम्मानपूर्वक बाँच्ने वातावरण दिन सकियो भने मात्र साँचो अर्थमा बेरोजगारी समस्या कम हुनेछ...

अगलेख



● ईश्वर बुढाथोकी



नेपालजस्ता विकासोन्मुख मुलुकमा बेरोजगारी एउटा दीर्घकालीन समस्या बनेको छ । शिक्षा हासिल गरेका हजारौँ युवा रोजगारीको अभावमा घरमै निष्क्रिय बस्न बाध्य छन् भने अलि बढी संघर्षशील र जोखिम लिन चाहनेहरू विदेसिन बाध्य हुन्छन् । कतिपयका लागि वैदेशिक रोजगारी जीवनको नयाँ ढोका हो भने कतिपयका लागि बाध्यता । तर के बेरोजगारी समस्याको समाधान वैदेशिक रोजगारी मात्र हो त भन्ने प्रश्न गम्भीर र समयसापेक्ष छ । नेपालमा बेरोजगारी समस्या बढ्नुका कारण धेरै छन् । पहिलो कारण भनेको उत्पादनमुखी शिक्षा प्रणालीको अभाव हो । विद्यालयदेखि विश्वविद्यालयसम्म अध्ययन गर्ने धेरैजसो विद्यार्थीहरूले शैक्षिक प्रमाणपत्र त पाउँछन् तर त्यसको प्रत्यक्ष प्रयोग हुने सिप उनीहरूसँग हुँदैन । यसरी शिक्षालाई जीवनयापनसँग गाँस्ने क्षमता कमजोर हुँदा लाखौँ युवा बेरोजगार बन्न पुगेका छन् । दोस्रो ठुलो कारण भनेको राज्यको रोजगार सिर्जना गर्ने क्षमतामा कमी हुनु हो । कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रमा पर्याप्त लगानी र नीतिगत स्पष्टता नहुँदा आन्तरिक रोजगारीका अवसर सीमित रहन्छन् ।

यस्तो अवस्थामा वैदेशिक रोजगारी युवाहरूका लागि विकल्पका रूपमा आएको छ । वैदेशिक रोजगारीले व्यक्तिगत स्तरमा मात्र होइन, राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा पनि ठुलो योगदान दिएको छ । परदेशबाट आउने रেমिट्यान्स आज नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (जिडिपी)को महत्वपूर्ण हिस्सा हो । ग्रामीण भेगका घरधुरीहरू वैदेशिक रोजगारीकै कारण छुत्तले छाएको पक्की घर बनाउन, छोराछोरीलाई निजी विद्यालयमा पढाउन र स्वास्थ्य उपचारमा खर्च गर्न सक्षम भएका छन् । यसरी वैदेशिक रोजगारीले आमनागरिकको जीवनस्तरमा ठुला परिवर्तन ल्याएको देखिन्छ ।

तर, वैदेशिक रोजगारीले बेरोजगारी समस्या पूरै समाधान गर्छ भन्ने दावी ठिक हुँदैन । यसका सीमाहरू पनि उत्तिकै छन् । पहिलो, विदेसिनमध्ये धेरैजसो असुरक्षित काममा संलग्न हुन्छन् । खाडी मुलुक, मलेसिया जस्ता स्थानमा गएका नेपालीहरूले घाम, धुलो र श्रममा जीवन बिताउँछन् तर उनीहरूको मेहनतको मूल्य न्यून हुन्छ । मजदुरी प्राप्त गर्दा समेत शोषण हुने, कानुनी अधिकार नपाउने र कहिलेकाहीँ त जीवन नै गुमाउनुपर्ने अवस्थामा आउँछ ।

वैदेशिक रोजगारीले देशभित्रको उत्पादनशील क्षेत्रलाई अझै कमजोर बनाएको छ । युवा पुस्ता विदेसिन थालेपछि गाउँमा खेतीपाती गर्ने हात घट्यो । जोत्ने मान्छे नभएपछि उर्वर जमिन बाँझै बस्ने अवस्था छ । यसरी कृषि उत्पादनमा कमी आउँदा देश आयातमा अझ बढी निर्भर हुँदै गएको छ । यसलाई दीर्घकालीन रूपमा हेर्दा बेरोजगारी समाधान नभई उल्टै आत्मनिर्भर अर्थतन्त्रमा आघात पुगेको देखिन्छ ।

वैदेशिक रोजगारी अस्थायी समाधान मात्र हो । विदेशमा काम गर्न सक्ने उमेर पुग्दा मात्र यो विकल्प उपयुक्त हुन्छ । १०-१५ वर्षपछि जब ती कामदारहरू फर्किन्छन्, तब उनीहरूलाई नेपालमा पुनः रोजगारी दिन सक्ने व्यवस्था अभाव हुन्छ । त्यस्तो अवस्थामा 'वैदेशिक रोजगारीले बेरोजगारीको समस्या समाधान गर्‍यो' भन्ने कुरा टाढाको हावाजस्तै लाग्छ ।

नेपालले बेरोजगारी समस्या समाधान गर्न वैदेशिक रोजगारीबाहेकका विकल्पमा ध्यान दिन जरुरी छ । पहिलो, कृषि क्षेत्रमा आधुनिकता र

इतिहासमा आज

२ सेप्टेम्बर २०२४ मा प्रजातान्त्रिक गणतन्त्र कंगोको किन्सासामा रहेको यकाला जेलमा जेल तोडफोडको प्रयासमा कम्तीमा १२९ कैदीहरू मारिएका थिए भने ५९ जना घाइते भएका थिए ।



२ सेप्टेम्बर २०२२ मा अफगानिस्तानको हेरातमा रहेको सुन्नी मस्जिदमा आत्मघाती बम विस्फोट हुँदा १८ जनाको मृत्यु भएको थियो भने २३ जना घाइते भएका थिए ।



२ सेप्टेम्बर २०२३ मा भारतको पहिलो सौर्य अवलोकन अभियानअन्तर्गत भारतीय अन्तरिक्ष अनुसन्धान संगठन (इसरो)ले सतीश धवन अन्तरिक्ष केन्द्रबाट आदित्य-एल१ सफलतापूर्वक प्रक्षेपण गरेको थियो ।



२ सेप्टेम्बर १९९० मा ट्रान्सनिष्ट्रियालाई एकतर्फी रूपमा सोभियत गणतन्त्र घोषणा गरिएको थियो । तर सोभियत राष्ट्रपति मिखाइल गोर्बाचेभले निर्णयलाई रद्द र अमान्य घोषणा गरेका थिए ।



विदेशमा रोजगार, स्वदेशमा बेरोजगार

विचार



● डा. सुमनकुमार रेग्मी

नेपालको शिक्षा प्रणालीले विदेशमुखी बनाउने होइन, स्वदेशमै श्रम प्रयोग गरी उत्पादनशील बनाउन सक्ने हुनुपर्छ । युवा देशका कर्णधार हुन् । उनीहरूको बुद्धि, सिप र श्रमलाई देशको विकासमा उपयोग गर्न सके नेपाल शक्तिशाली बन्न सक्छ...

विदा अनिवार्य गरिएको छ, भने श्रमिकको तलब अनिवार्य रूपमा बैकमार्फत भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ । सञ्चय कोष, सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान, स्वास्थ्य तथा विमा सुविधा, श्रमिक कल्याणकारी कोषलगायत ८८ वटा प्रावधान समावेश गरिएको छ ।

नेपालमा हाल करिब ५० लाख श्रमिक कार्यरत छन् । रोजगारीको वितरण हेर्दा, सहरी क्षेत्रमा ६९ दशमलव २ प्रतिशत र ग्रामीण क्षेत्रमा ३० दशमलव ८ प्रतिशत छ । त्यस्तै, औपचारिक क्षेत्रमा ३७ दशमलव ८ र अनौपचारिक क्षेत्रमा ६२ दशमलव २ प्रतिशत आर्थिक गतिविधि हुन्छ । तर, रोजगारी संरचना हेर्दा औपचारिक क्षेत्रमा मात्र १५ दशमलव ४ प्रतिशत र अनौपचारिक क्षेत्रमा ८४ दशमलव ६ प्रतिशत श्रमिक छन् ।

आर्थिक वृद्धिका लागि आवश्यक रोजगारी सिर्जना हुन नसक्दा शिक्षित बेरोजगारको संख्या तीव्र रूपमा बढ्दो छ । शिक्षाले सिप र उद्यमशीलता भन्दा बढी ज्ञान-सिद्धान्तमा मात्र जोड दिएकाले लाखौँ युवा श्रमशक्ति विशाहीन बनेका छन् । परिणामस्वरूप, आफ्नै गाउँघरमा श्रमको कमी, कृषियोग्य जमिन बाँझो रहने अवस्था र वैदेशिक मोह बढ्दै गएको छ ।

सरकारी तथ्यांकअनुसार दैनिक करिब १५ सय युवा विदेसिनै गरेका छन् । भारततर्फ जानेहरूको तथ्यांक त औपचारिक रूपमा नाप्न पनि सकिएको छैन । हरेक वर्ष करिब चार लाख नयाँ श्रमशक्ति उत्पादन हुने तर आन्तरिक रोजगारीमा समेट्न नसकिँदा वैदेशिक रोजगारतर्फ धकेलिन बाध्य भइरहेका छन् । नेपाली युवाले आफ्नै देशमा गर्न सक्ने तरकारी खेती, पशुपालन वा अन्य श्रमप्रधान कार्यलाई विदेशमा गएर गर्वका साथ गर्छन् तर स्वदेशमै गर्न हिचकिचाउँछन् । अर्को पाटोमा छिमेकी मुलुकका

नागरिक नेपालमा आएर यिनै काम गरेर जीविकोपार्जन मात्र नभई गुप्तचर गतिविधिसम्म गरिरहेको देखिन्छ । यस्तो अवस्थामा नेपाली युवा आफ्नै भूमिमा श्रम गर्न किन हतोत्साहित हुन्छन् भन्ने प्रश्न गम्भीर छ ।

नेपालको शिक्षा प्रणालीले विदेशमुखी बनाउने होइन, स्वदेशमै श्रम प्रयोग गरी उत्पादनशील बनाउन सक्ने हुनुपर्छ । युवा देशका कर्णधार हुन् । उनीहरूको बुद्धि, सिप र श्रमलाई देशको विकासमा उपयोग गर्न सके नेपाल शक्तिशाली बन्न सक्छ । राष्ट्रिय युवा परिषदका अनुसार १६ देखि ४० वर्ष उमेर समूहका युवा नेपालको कुल जनसंख्याको ४० दशमलव ३५ प्रतिशत छन् । यिनै युवाको सक्रिय सहभागिता बिना 'समुद्ध नेपाल, सुखी नेपाली'को नारा सफल हुन सक्दैन । त्यसैले, रोजगारमुखी शिक्षा, सिप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र स्वरोजगारमा जोड दिनु अत्यावश्यक छ ।

सरकारले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममार्फत बेरोजगार युवालाई विकास निर्माणका कार्यमा संलग्न गराउने नीति लिएको छ । स्थानीय तहसँग सहकार्यमा सिप विकास तालिम, स्वरोजगार कोष, व्यवसाय नेतृत्व र क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम अधि सारिएका छन् । युवा परिषदको 'युवा भिजन २०२५' अनुसार गुणस्तरीय व्यावसायिक शिक्षा, दक्ष श्रमशक्ति उत्पादन र स्वदेशमै स्वरोजगार सिर्जनालाई प्राथमिकतामा राखिएको छ । यसको सफल कार्यान्वयनका लागि शिक्षा मन्त्रालय लगायत सरकारी तथा गैरसरकारी निकायबीच सहकार्य अपरिहार्य छ । विद्यालय तहदेखि नै व्यावसायिक र व्यावहारिक शिक्षा प्रवर्धन गरेर मात्र स्वदेशमै उत्पादनशील युवा शक्ति तयार गर्न सकिन्छ ।

(लेखक रेग्मी, व्यापार तथा निकासी प्रवर्धन केन्द्रका पूर्व नायब कार्यकारी निर्देशक हुन् ।)

लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशको मुख्यमन्त्रीस्तरीय बैठक सम्पन्न, नौबुँदे सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर

सूर्यप्रसाद भुसाल / मध्यान्ह
लुम्बिनी, १६ भदौ

लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशको दोस्रो मुख्यमन्त्रीस्तरीय संयुक्त बैठक स्याङ्जाको गल्याङ नगरपालिका-१, मालुङ्गामा सोमबार सम्पन्न भएको छ। बैठकले दुवै प्रदेशको साझा विकास र समृद्धिका लागि नौबुँदे सहमति पत्रमा हस्ताक्षर गरेको छ। लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्य र गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सुरेन्द्रराज पाण्डेले सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर गरेका छन्।

बैठकले दुवै प्रदेशबीच सहकार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउदै संविधानले पदान गरेको अधिकारको पूर्ण कार्यान्वयनका लागि प्रतिबद्धता जनाएको छ। मुख्यमन्त्री आचार्यले केही निर्णयहरू कार्यान्वयनको चरणमा रहेको र संघीय सरकारसँग समन्वय गरी बाँकी अधिकार प्रत्यायोजनका लागि पहल भइरहेको बताए। यस्तै, मुख्यमन्त्री पाण्डेले



सडक पूर्वाधारलगायतका समस्याको समाधानमा ध्यानाकर्षण गराउने योजना रहेको उल्लेख गरे।

गत माघ ३० गते पाल्पाको

रानीमहलमा भएको पहिलो बैठकका २१ बुँदे प्रतिबद्धताको समीक्षा गर्दै तीन महिनाभित्र कार्ययोजना तयार गर्ने निर्णय भएको छ। बैठकले दामोदरकुण्ड-

कृष्णागण्डकी‘उत्तरवाहिनी’-लुम्बिनी मुक्तिमार्ग विकासका लागि अवधारणा पत्र तयार गर्ने, कालीगण्डकी तटीय क्षेत्रको समृद्धिका लागि पुस मसान्तभित्र कार्ययोजना पेस गर्ने र कात्तिक महास्नान तथा दामोदर धर्मोत्सवलाई भव्य बनाउन सहजीकरण गर्ने निर्णय गरेको छ।

यसवाहेक, सिकाइ आदान-प्रदानका लागि प्रमुख सचिवस्तरीय संयन्त्र गठन, कानुनी र नीतिगत एकरूपता कायम गर्ने, र दुवै प्रदेशका तीर्थस्थल र पर्यटकीय स्थललाई जोड्ने पदमार्गको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गर्ने सहमति भएको छ। लुम्बिनी र गण्डकी प्रदेशको यो संयुक्त पहलले दुवै प्रदेशको आर्थिक, पर्यटकीय र धार्मिक समृद्धिका लागि महत्त्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा गरिएको छ। सहमति कार्यान्वयनले प्रदेशहरूको विकासमा नयाँ आयाम थपिने विश्वास व्यक्त गरिएको छ।

कल्पतरुको वार्षिकोत्सव तथा साधारण सभा सम्पन्न

काठमाडौँ/मस-कल्पतरु प्रज्ञा प्रतिष्ठानले आफ्नो प्रथम साधारणसभा सम्पन्न गरेको छ। वरिष्ठ कवि कञ्चन पुडासैनीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको अधिवेशनको अध्यक्षता संस्थाका अध्यक्ष नवराज पुडासैनीले गरेका थिए।

कार्यक्रममा अभिनव साहित्य समाजका अध्यक्ष गोविन्द घिमिरे ‘वेदमणि’, समालोचक प्रा.डा. गोविन्द मान सिंह कार्की, नेपाली लेखक सघका अध्यक्ष वियोगी वृद्धाथोकी, साहित्यकार वसन्त रिजाल, उदव रायमाझी लगायतको उपस्थिति रहेको थियो।

सो अवसरमा सह-प्राध्यापक डा.विदुला घिमिरे कृत तथा कल्पतरु प्रज्ञा प्रतिष्ठानद्वारा प्रकाशित कृति ‘प्राज्ञिक समालोचना’ प्रमुख अतिथि कवि पुडासैनीले लोकार्पण गरेका थिए। उक्त कृतिको समीक्षा कल्पतरु द्वैमासिकका कार्यकारी सम्पादक सिध्दनारायण आचार्यले गरेका थिए भने आफ्नै कृतिवारे कृतिकार डा.विदुला घिमिरेले प्रकाश पारेका थिए।

कार्यक्रममा कल्पतरु द्वैमासिक पत्रिकाको २३औं वार्षिकोत्सवका उपलक्ष्यमा वर्ष २०८१/२०८२ भर पत्रिकामा प्रकाशित भएका सिर्जनाको मूल्यांकन गरिएको थियो। प्रत्येक अंकमा उत्कृष्ट ठहरिएका सर्जकहरूको सम्मानसँगै सर्वोत्कृष्ट हुन सफल साहित्यकार विश्व कुँडकेललाई नगद पुरस्कार र प्रमाणपत्रसहित सम्मानित गरिएको थियो।

यसैगरी, प्रतिष्ठानका अध्यक्ष नवराज पुडासैनीले आफ्ना स्वर्गीय पिता कृष्णप्रसाद पुडासैनीको नाममा स्थापना गरिएको ‘कल्पतरु-कृष्ण बालप्रतिभा पुरस्कार’ इस्टपोल मा.वि. की विद्यार्थी सौरभी तिवारीलाई प्रदान गरेका थिए। कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य कवि गोकुल अधिकारीले गरेका थिए भने धन्यवाद ज्ञापन संस्थाका उपाध्यक्ष विमल अर्यालले गरेका थिए।

पत्रिकाका संस्थापक सम्पादक मुकुन्द अर्यालले कविता वाचन गर्नुका साथै २४ वर्षअघि प्रकाशित भएको कल्पतरु पत्रिकाको पहिलो अंक प्रतिष्ठानको पुस्तकालयलाई हस्तान्तरण गरेका थिए।

दोस्रो सत्रमा निर्वाचन अधिकृत उदव रायमाझीले निर्विरोध निर्वाचित कार्यसमितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको नाम घोषणा गरेका थिए।

प्रतिष्ठानको अध्यक्षमा नवराज पुडासैनी ‘ज्योत्सना’, उपाध्यक्षमा डा. विदुला घिमिरे र विमल अर्याल निर्विरोध भएका छन्।

यस्तै सदस्य सचिवमा



राजन पुडासैनी, सचिवमा रमेश रिजाल, कोषाध्यक्षमा उमेश तिमिल्सिना र सदस्यहरूमा देविका तिमिल्सिना, सुमन पुडासैनी, शशीश्री आचार्य, शारदा अधिकारी, मुकुन्द अर्याल, गोकुल अधिकारी चयन भएका छन्।

नेपाल सरकार			
भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय			
सडक विभाग			
संघीय सडक सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन कार्यालय, काठमाडौँ			
सडक डिभिजन चरिकोट			
बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना			
सूचना प्रकाशन मिति २०८२/०५/१७			
यस कार्यालयको मिति २०८२/०४/०६को राजधानी राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशित सूचना नं ०१-०८२/८३अनुसार तपसिल बमोजिमका निर्माण व्यवसायीहरूको बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सम्पूर्ण बोलपत्रदाताको जानकारीको लागि जारी गरिएको छ।			
तपशिल			
सि. न	ठेक्का नं	स्वीकृतका लागि छनोट भएका बोलपत्र दाताको नाम	कबोल अंक (मु.अ.कर र पी.एस सहित)
1	RDCHT/337310113/082/83-01	SGK Construction, Kathmandu	4312396.83
2	RDCHT/337310113/082/83-02	KrishalConstruction, Ramechhap	4063594.00
3	RDCHT/337310113/082/83-03	BRS Construction, Ramechhap	6614457.70
4	RDCHT/337310113/082/83-04	GautamConstruction,Sindhupalchowk	4042717.25
डिभिजन प्रमुख			

चन्द्रनगर गाउँपालिका			
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय			
चन्द्रनगर, सर्लाही			
मधेश प्रदेश, नेपाल			
आर्थिक प्रस्ताव सम्बन्धमा ।			
प्रकाशित मिति- २०८२/०५/१७			
क. स.	ठेक्काको विवरण	प्राविधिक प्रस्तावमा सफल भई आर्थिक प्रस्तावको लागि योग्य बोलपत्रदाता	कैफियत
१.	कृषि विद्युतिकरण (CRM/ NCB/01/2081/082)	ऋषभ-भगवान जे.भि, माहागढीमाई-२, बारा ।	आर्थिक प्रस्ताव खुल्ने मिति:-२०८२/०५/२४
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत			

ककनी गाउँपालिका				
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय				
रानीपौवा, नुवाकोट				
बागमती प्रदेश, नेपाल				
दरभाउ पत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना				
प्रकाशित मिति २०८२/०५/१७				
मिति २०८२/०४/२१ गते यस कार्यालयबाट प्रकाशित शिलबन्दी दरभाउ पत्र आह्वानको सूचना बमोजिम E-Bidding मार्फत रीतपूर्वक दर्ता हुन आएका दरभाउ पत्रहरूमध्ये तपसिलका दरभाउ पत्र सबैभन्दा न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभूत रुपमा प्रभावग्राही भई स्वीकृतिका लागि छनोट भएको हुँदा सार्वजनिका खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनका लागि सम्बन्धित सबैलाई जानकारीको लागि ७ (सात) दिने आशयको सूचना प्रकाशन गरिएको छ।				
क्र. स	ठेक्का नं	कामको विवरण	सारभूत रुपमा प्रभावग्राही बोलपत्रदाता वा फर्मको नाम र ठेगाना	कबोल अंक भ्याट सहित
१	02/SQ/KRM/ 082-083	Upgrading of covered Hall,Kakani 04	Drishti Build Solution pvt.ltd	१२,७९,६७९.११
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत				

आरएचभिएपीको अस्थायी कार्यालय स्थापना

कुलेन्द्र शाही / मध्यान्ह
सुर्खेत, १६ भदौ

उच्च मूल्य कृषिवस्तु उत्थानशील कार्यक्रम, प्रादेशिक कार्यक्रम व्यवस्थापन कार्यालय (आरएचभिएपी)को अस्थायी कार्यालय स्थापना भएको छ।

सोमबार कर्णाली प्रदेश सरकारका भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारीमन्त्री विनोदकुमार शाहले कार्यालयको शुभारम्भ गरेका हुन्।

शुभारम्भ कार्यक्रममा मन्त्री शाहले यस कार्यालयको स्थापना अर्को व्यवस्थापन नभएसम्मका लागि अस्थायी कार्यालयको रुपमा रहने बताए।

मन्त्री शाहले कर्णाली प्रदेशमा कार्यान्वयनको चरणमा रहेको यस कार्यक्रमले प्रदेशको कृषि क्षेत्रको विकासमा महत्त्वपूर्ण योगदान प्रदान गर्ने उल्लेख गरे। उनले भने, ‘हाम्रो निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई नयाँ आयाम रूपांतरणका साथै कर्णालीको रैथाने वालीको सम्बर्धन गरी प्रायावरणमैत्री



कृषि उत्पादन र बजारीकरणको व्यवस्थापन गर्ने छ।’

यस्तै, मन्त्री शाहले यस कार्यक्रमबाट साना किसानहरूको आय स्तरमा वृद्धि भइ किसानहरूको जीवनस्तरमा सुधार, कृषि तथा पशुपन्छि क्षेत्रको विकास सँगै रोजगारी सिर्जना गर्ने बताए।

यस्तै, मन्त्रालयका सचिव परशुराम रावतले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ देखि २०८१/०९० सम्म ८ वर्षसम्म सञ्चालन हुने र कर्णाली प्रदेशमा एक प्रादेशिक कार्यक्रम सुर्खेत, जुम्ला र जाजरकोटमा कोरिडर कार्यालयहरू रहने बताए।

सचिव रावतले गरिबी

न्यूनीकरण गर्ने, साना किसान परिवारको उत्थानशीलता अभिवृद्धि तथा सुधार गर्ने लक्ष्य र साना किसानहरूको कृषि प्रणालीलाई लाभकारी, समावेशी र प्रायावरणमैत्री बनाइ दिगो खाद्य प्रणालीमा रूपान्तरण गर्न सहयोग गर्ने उद्देश्य राखेको बताए।

कार्यक्रम कर्णाली प्रदेशका ८ जिल्लाका ३२ वटा पालिकामा लागू हुनेछ। कृषि विकासका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कोष (इफाड)ले आर्थिक सहयोग गरेको यो कार्यक्रम संघ, प्रदेश, स्थानीय तह र लाभग्राही उत्पादक/उद्यमीसँग मिलेर सञ्चालन गरिने मन्त्रालयले जनाएको छ।

कर्जा चुक्ता भुक्तानी गर्ने सम्बन्धी ३५ (पैतिस) दिने अत्यन्त जरुरी सूचना		
(प्रकाशित मिति २०८२ साल भदौ महिना १७ गते मंगलबार)		
यस विकास बैकको विभिन्न शाखा कार्यालयहरूबाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले विभिन्न कर्जा शीर्षक अर्न्तगत लिएको कर्जाको साँवा, व्याज र अन्य दै दस्तुर समेत तिर्ने बुझाउने सम्बन्धमा बैकसँग गरेको शर्त कबलियत उल्लंघन गर्नु भएको र बैकबाट पटक पटक मौखिक तथा लिखित रुपमा तरताकेता गर्दा समेत सो कर्जाको तिरु बुझाउनु पर्ने साँवा, व्याज तथा हर्जाना समेत चुक्ता भुक्तान गर्न आउने तर्फ कुनै चासो नदेखाउनु भएको र नआउनु भएकोले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैतिस) दिन भित्रमा बैकलाई तिरि बुझाउनु पर्ने सम्पूर्ण साँवा, व्याज तथा हर्जाना व्याज समेत चुक्ता भुक्तान गर्न आउनुहुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र यस संस्थामा सम्पर्क राखी संस्थाबाट लिएको कर्जाको सम्पूर्ण साँवा, व्याज र अन्य दै दस्तुर चुक्ता भुक्तान गर्नु होला। उक्त अवधि भित्र तपाईंले यस संस्थाबाट लिएको कर्जाको साँवा, व्याज र अन्य दै दस्तुर चुक्ता भुक्तान नगरेमा तपाईं तथा तपाईंको एकाघरसंगोलका अंशधार सदस्यहरूको नाममा रहेको चल अचल सम्पति बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३ को दफा ५७ उपदफा १ ले दिएका अधिकार प्रयोग गरी जिलाम विक्की गरी संस्थाले आफ्नो सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरी लिने व्यहोरा अवगत गराउंदछैं। सो मार्फत पनि संस्थाको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नभएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, बैक तथा वित्तीय संस्था ऋण असुली ऐन २०५८ र सोको नियमावली तथा प्रचलित कानून अनुसार ऋणी तथा व्यक्तितगत धनजमानीकर्ताको अन्य चल अचल जायजेथा श्रीसम्पत्तिबाट बाँकी साँवा, व्याज हर्जाना तथा अन्य दै दस्तुर असुल उपरका लागि अन्य कानुनी प्रक्या अगाडी बढाईने व्यहोरा ऋणी तथा धनजमानीकर्ताहरु तथा सम्बन्धित सबैलाई यो सूचना मार्फत सूचित गरिन्छ। साथै उक्त अवधि भित्र कर्जा चुक्ता नभएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ५७ को उपदफा ११ अनुसार ऋणी र व्यक्तितगत धनजमानीकर्ताको तीन पुस्ते विवरण कर्जा सूचना केन्द्र लि.को कालो सूचीमा नाम समावेश गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।		
१) शाखा कार्यालय : आदमघाट शाखा	तपशिल	कर्जा शीर्षक : साधारण कर्जा
ऋणीको विवरण		
धन बहादुर रेग्मीको बुहारी हरी कृष्ण रेग्मीको पत्नी धादिङ्ग जिल्ला बैरेनी गा.वि.स. वडा नं. ७ हाल, गल्ली गा.पा. वडा नं. ४ वस्ने सिर्जना रेग्मी (ना.प्र.नं. : २६३०४१/१५३ जारी मिति र जिल्ला : २०६३/१०/२१, धादिङ्ग)		
व्यक्तिगत धनजमानीकर्ताको विवरण		
१) डम्बर बहादुर रेग्मीको नाति धन बहादुर रेग्मीको छोरा धादिङ्ग जिल्ला बैरेनी वडा नं. ७ हाल, गल्ली गा.पा. वडा नं. ४ वस्ने हरिकृष्ण रेग्मी (ना.प्र.नं. : ३७४८ जारी मिति र जिल्ला : २०५०/०९/२६, धादिङ्ग)		
२) डम्बर बहादुर मगरको छोरी राम बहादुर तामाङको बुहारी गणेश तामाङको पत्नी धादिङ्ग जिल्ला कल्लेरी वडा नं. ४ हाल, गल्ली गा.पा. वडा नं. ४ वस्ने शान्ती मगर (ना.प्र.नं. : २६२०३१/११३३ जारी मिति र जिल्ला : २०७०/०९/०३, धादिङ्ग)		
२) शाखा कार्यालय : वीरगंज शाखा	कर्जा शीर्षक : साधारण कर्जा	
ऋणीको विवरण		
बागर राउत अहिरको नाति राम लाल राउत अहिरको छोरा पर्सा जिल्ला विरगंज म.न.पा. वडा नं. १९ हाल, वडा नं. १६ वस्ने सुरेश राउत अहिर (ना.प्र.नं. : १६०३१९०९४ जारी मिति र जिल्ला : २०४५/०२/२४, पर्सा)		
व्यक्तिगत धनजमानीकर्ताको विवरण		
राम लाल राउत अहिरको बुहारी सुरेश राउत अहिरकोको पत्नी पर्सा जिल्ला वीरगंज म.न.पा. वडा नं. १९ हाल, वडा नं. १६ वस्ने अस्मीता कुमारी यादव (ना.प्र.नं. : ३४-०१-७३-१२६६५) जारी मिति र जिल्ला : २०७३/१२/१०, पर्सा)		
३) शाखा कार्यालय : वीरगंज शाखा	कर्जा शीर्षक : साधारण कर्जा	
ऋणीको विवरण		
दिया मिश्राको नाति उमा शंकर मिश्राको छोरा पर्सा जिल्ला वगही गा.वि.स. वडा नं. ७ हाल, वीरगंज म.न.पा. वडा नं. २१ वस्ने आलोक मिश्रा (ना.प्र.नं. : ०४४६३०९५ जारी मिति र जिल्ला : २०६१/०७/२४, पर्सा)		
व्यक्तिगत धनजमानीकर्ताको विवरण		
१) पन्तलाल साहको नाति शशि भुषण सराफकोको छोरा पर्सा जिल्ला विरगंज म.न.पा. वडा नं. १० हाल, वडा नं. २१ वस्ने राज सराफ (ना.प्र.नं. : ३४-०१-७५-१३६३२) जारी मिति र जिल्ला : २०७५/०८/१८, पर्सा)		
२) शिवधर राउत अहिरको नाति श्री प्रभु राउत अहिरकोको छोरा पर्सा जिल्ला वीरगंज वडा नं. १८ हाल, पर्सा जिल्ला विरगंज म.न.पा. वडा नं. २१ वस्ने भगवान प्रसाद यादव (ना.प्र.नं. : १६३३१०९७ जारी मिति र जिल्ला : २०६१/०१/३०, पर्सा)		
४) शाखा कार्यालय : कावासोती शाखा	कर्जा शीर्षक : सहूलियत कर्जा	
ऋणीको विवरण		
नाम : सिता सप्लायर्स प्रोपाइटर : सीता देवी गुरुङ प्रा.फ.र.नं. : १९०२/०७७/०७८ दर्ता गर्ने कार्यालय : धरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व), नवलपुर दर्ता मिति : २०७८/०१/१४ फर्मको ठेगाना : नवलपरासी (ब.सु.पु.) जिल्ला कावासोती न.पा. वडा नं. १३ स्थायी लेखा नं. : ६१५२१५७८		
व्यक्तिगत धनजमानीकर्ताको विवरण		
१) सेते गुरुङको छोरी हर्कमान गुरुङको बुहारी गणेश मान गुरुङको पत्नी नवलपरासी (ब.सु.प.) जिल्ला कावासोती न.पा. वडा नं. १३ वस्ने सीता देवी गुरुङ (ना.प्र.नं. : ७४२८७ गोरखा, जारी मिति र जिल्ला : २०५६/०९/२६, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व))		
२) उमेश सिं गुरुङको नाति हर्कमान गुरुङको छोरा नवलपरासी (ब.सु.पु.) जिल्ला कावासोती न.पा. वडा नं. १३ वस्ने गणेश मान गुरुङ (ना.प्र.नं. : ११९५ गोरखा, जारी मिति र जिल्ला : २०४५/०२/१६, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व))		
३) बल बहादुर गाहाको छोरी इश्वर बहादुर सारुको बुहारी रिम बहादुर सारु मगरको पत्नी नवलपरासी जिल्ला नरम वडा नं. ३ हाल, नवलपरासी (ब.सु.प.) जिल्ला कावासोती न.पा. वडा नं. १३ वस्ने दुमिसरा सारुमगर (ना.प्र.नं. : ३६२०२०/४३९, जारी मिति र जिल्ला : २०७०/१२/१७, नवलपरासी)		
नेपाल राष्ट्र बैकबाट “ब” वर्गको इलाकास्तर प्राप्त राष्ट्रिय स्तरको विकास बैक		
मुक्तिनाथ विकास बैंक लि. MUKTINATH BIKAS BANK LTD. Central Office: Lazimpat, Kathmandu, Tel.: 01-5970887, Toll Free No. (NTC): 16600149999, Toll Free No. (Ncell): 18102149999, E-mail: info@muktinathbank.com.np, Web: www.muktinathbank.com.np		
जस्ता बैकमा होइन, बैक जस्तामा जानु पर्दछ		

पर्यटक आगमन वृद्धिले पर्यटन क्षेत्र आशावादी

छवि सापकोटा/मध्यान्ह
काठमाडौं, १६ भदौ

पर्यटनको मुख्य सिजन आउँदै गर्दा पर्यटक आगमन बढ्दो छ। आगामी चार महिना पर्यटन व्यवसायका लागि मुख्य सिजन भएकाले अगस्तमा पर्यटक आगमन बढ्दा पर्यटन क्षेत्र चलायनमान बन्दै गएको छ। कोरोना महामारीपछि संकटमा परेको पर्यटन क्षेत्र पुरानौं लयमा फर्किएको देखिन्छ। नेपाल पर्यटन बोर्डको तथ्यांकअनुसार सन् २०२५ को अगस्तमा ८८ हजार ६ सय ८० पर्यटक हवाई मार्ग हुँदै नेपाल आएका छन्। जुन गत वर्षको तुलनामा यस वर्षको अगस्तमा २२ प्रतिशत पर्यटक आगमन बढेको बोर्डले जनाएको छ।

कोरोना महामारीले थला परेको नेपालको पर्यटन क्रमशः पुनर्उत्थान क्रममा रहेको बोर्डका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिइओ) दीपकराज जोशीले बताएका छन्। उनले भने, 'भारतबाट एयर इन्डिया एक्सप्रेस थपिँदा पनि भारतबाट आउने पर्यटकको संख्या बृद्ध भएको देखिएको छ। अबको अर्बौं निरन्तर पर्यटक आगमन बृद्ध हुनेमा आशावादी छौं।'

यस्तै, होटल संघ नेपालका अध्यक्ष विनायक शाह पर्यटकको मुख्य सिजन



सुरु हुँदै गर्दा पर्यटक आगमनको गति लिँदा पर्यटन व्यवसायमा आशावादी बनाएको बताए। यो वर्ष सुरु भएदेखि पर्यटनको आगमन बढ्दो छ र भौतिक पूर्वाधार निर्माणमा देखिएको सुस्तताले पर्यटन क्षेत्रलाई नै असर परिरहेको छ। नेपालमा सबैभन्दा धेरै पर्यटक सार्क मुलुकबाट नै आएका छन्। अगस्तमा सार्क मुलुकबाट ५३ प्रतिशत अर्थात् ४७ हजार १ सय ३७ जना पर्यटक नेपाल आएका छन्। जसमा छिमेकी मुलुक भारतबाट भारतबाट ३५ हजार

५ सय ५ अर्थात् ४० प्रतिशत पर्यटक भित्रिएका छन्। यस्तै, बंगलादेशबाट ४ हजार २ सय ४२ अर्थात् ४ दशमलव ८ प्रतिशत, भुटानबाट ८ सय ६३ अर्थात् १ प्रतिशत, पाकिस्तानबाट ५ सय ५१ अर्थात् शून्य दशमलव ६ प्रतिशत र श्रीलंकाबाट ५ हजार ९ सय ५६ अर्थात् ६ दशमलव ७ प्रतिशत पर्यटक नेपाल आएको बोर्डको तथ्यांकले जनाएको छ। यस्तै, उत्तरतर्फको छिमेकी चीनबाट ७ हजार ५ सय ३३ अर्थात् ८ सय ५, अमेरिकाबाट ६ हजार ८८ अर्थात् ६

दशमलव ८ प्रतिशत, पर्यटक आएका छन्। एसियाका अन्य मुलुकमा १५ हजार ७ सय ७७ अर्थात् १७ दशमलव ८ प्रतिशत, युरोपबाट ११ हजार १ सय ३२ अर्थात् १२ दशमलव ६ प्रतिशत र आसियानबाट २ हजार ४ सय ३५ अर्थात् २ दशमलव ७ प्रतिशत पर्यटक भित्रिएका छन्। त्यसैगरी अमेरिकाबाट ७ हजार २ सय ९३ अर्थात् ८ दशमलव २ प्रतिशत, मध्यपूर्वबाट ९ सय ४४ अर्थात् १ दशमलव १ प्रतिशत, अफ्रिकाबाट ३ सय २२ अर्थात् शून्य दशमलव ४ प्रतिशत र अन्य मुलुकबाट ३ हजार ६ सय ४० अर्थात् ४ दशमलव १ प्रतिशत पर्यटक आगमन भएको छ।

यस वर्ष जनवरीदेखि अगस्तसम्म ८ महिनामा नेपालमा ७ लाख ३६ हजार ५ सय ६२ पर्यटक आएका छन्। सन् २०२५ को पहिलो महिना जनवरीमा ७९ हजार ९ सय ९१ जना, फेब्रुअरीमा ९६ हजार ८ सय ८० जना, मार्चमा १ लाख २१ हजार ६ सय ८७ जना पर्यटक नेपाल आएका थिए। यस्तै, अप्रिलमा १ लाख १६ हजार ४ सय ९० जना, मेमा ८६ हजार २ सय १६ जना र जुनमा ७६ हजार ४ सय २५ जना र जुलाईमा ७० हजार १ सय ९३ पर्यटक नेपाल आएका थिए।

सिटिजन्सको अगुवाइमा सानीभेरीको वित्तीय व्यवस्थापन हुने

काठमाडौं/मस- सिटिजन्स बैंकको अगुवाइमा ४४ दशमलव ५२ मेगावाट क्षमताको सानीभेरी जलविद्युत् परियोजनाको वित्तीय व्यवस्थापन हुने भएको छ। एक्सपर्ट हाइड्रो इन्भेस्टमेन्ट प्रालि र लगानीकर्ता बैंकबीच सोमबार सम्झौता भएको हो।

परियोजनामा सिटिजन्ससहित नविल, नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा र सिद्धार्थ बैंकले ७ अर्ब २० करोड रूपैयाँ ऋण प्रवाह गर्ने सम्झौता भएको छ। लुम्बिनी प्रदेशअन्तर्गत रुकुमपूर्वको सिस्ने गाउँपालिका र पुथा उत्तरगंगा गाउँपालिकामा निर्माण हुने सो



आयोजनाको अनुमानित लागत करिब ९ अर्ब ६० करोड रूपैयाँ रहेको छ। परियोजनाका लागि २५ प्रतिशत पुँजी प्रवर्धकले जुटाउने जनाइएको छ।

परियोजना आगामी चार वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने र वार्षिक २८१ दशमलव ११३ गिगावाट घण्टा विद्युत् उत्पादन हुने अनुमान गरिएको छ।

कजारियाको नयाँ सुरुम काठमाडौंको जोरपाटीमा

काठमाडौं/मस- प्रतिष्ठित टाइल्स ब्रान्ड कजारियाले राजधानी काठमाडौंको जोरपाटीमा नयाँ सुरुम विस्तार गरेको छ। गुणस्तरीय टाइल्सको बढ्दो मागलाई पूरा गर्दै ग्राहकलाई आधुनिक डिजाइन र उत्कृष्ट सेवा दिने लक्ष्य राख्दै जिएनएस ट्रेडर्सद्वारा सो सुरुम सञ्चालनमा ल्याएको हो।

सुरुमको उद्घाटन प्रमुख अतिथि संघीय सांसद सन्तोष चालिसेले रिबन काटेर गरेका थिए। सांसद चालिसेले नयाँ सुरुमलाई स्थानीय बजारप्रतिक कजारियाको विश्वासको प्रतिबिम्ब भन्दै यसलाई काठमाडौंको आधुनिक र



सुसज्जित भविष्यतर्फको ठुलो कदमका रूपमा व्याख्या गरेका थिए। त्यस्तै, कार्यक्रममा सहभागी भएका कजारिया र मेस टाइल्स लिमिटेडका निर्देशक हिमांशु अग्रवालले

नवप्रवर्तन, टिकाउपन र ग्राहक सन्तुष्टिलाई कम्पनीको प्रार्थनामकता भएको उल्लेख गर्दै काठमाडौंमा सुरु गरिएको सुरुमले ग्राहकलाई नयाँ अनुभव दिने विश्वास व्यक्त गरे।

सिद्धार्थका ग्राहकलाई हिमालयन फ्रन्ट होटेलमा छुट



काठमाडौं/मस- सिद्धार्थ बैंकका ग्राहकलाई पोखरास्थित हिमालयन फ्रन्ट होटेलको सेवामा छुट हुने भएको छ। बैंक र होटेलबीचमा भएको सम्झौताअनुसार बैंकका ग्राहकलाई विभिन्न सेवामा छुट प्रदान गर्नेसम्बन्धी सम्झौता भएको छ। सम्झौताअनुसार पोखरास्थित हिमालयन फ्रन्ट

होटेलमा बैंकका ग्राहकले बैंकको कार्ड वा मोबाइल बैंकिङ प्रयोग गरी भुक्तानी गर्दा २० प्रतिशतसम्मको छुट प्राप्त गर्न सकिने बताइएको छ। यस सम्झौताले ग्राहकलाई छुटको सुविधा उपलब्ध गराउनुका साथै डिजिटल कारोबारलाई प्रवर्धन गर्ने जनाइएको छ।

मञ्जुश्री फाइनान्सको कर्पोरेट कार्यालय आफ्नै भवनमा



काठमाडौं/मस- मञ्जुश्री फाइनान्स लिमिटेडको कर्पोरेट कार्यालय स्थानान्तरण भएको छ। सोमबारदेखि फाइनान्सको कर्पोरेट कार्यालय काठमाडौंको थापाथलीस्थित आफ्नै भवनमा स्थानान्तरण भएको हो। काठमाडौं महानगरपालिका १० नयाँ

वानेश्वरबाट सेवा दिँदै आएको फाइनान्सले अब थापाथली अवस्थित आफ्नै भवनबाट सेवा प्रवाह गर्ने जनाइएको छ। कर्पोरेट कार्यालय स्थानान्तरणका लागि कम्पनीलाई नेपाल राष्ट्र बैंकले भदौ १२ गते स्वीकृति दिएको थियो।

यामाहा नेपालद्वारा गोरखामा नयाँ सुरुम सुरुवात



काठमाडौं/मस- यामाहा नेपालले गोरखा-६ मा अवस्थित आफ्नो नयाँ ३ एस फ्यासिलिटी (सेल्स, सर्भिस र स्पेयरपार्ट्स) चन्द्रा सप्लायर्स शुभारम्भ गरेको छ। यस नयाँ सुरुमको औपचारिक उद्घाटन प्रमुख अतिथिका रूपमा उपस्थित गोरखा नगरपालिकाका प्रमुख कृष्णबहादुर राना मगर, गोरखा नगरपालिकाका

उपप्रमुख मसलीमाया थोकर र गोरखाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी रामराज कडरियाले गरेका थिए।

कार्यक्रममा विशेष अतिथिका रूपमा एमए डब्ल्युराइड्सका कार्यकारी निर्देशक तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दीपककुमार अग्रवालको पनि उपस्थिति रहेको थियो। चन्द्रा सप्लायर्सले यामाहाको विश्वासिलो ३ एस अनुभव एउटै छानामुनि उपलब्ध हुने जनाएको छ।

यसमार्फत ग्राहकले सम्पूर्ण विक्री परामर्श, भरपर्दो विक्रीपछिको सेवा तथा जेतुइन स्पेयर पार्ट्स एकै स्थानमा पाउनेछन्।

लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेसन (नेपाल) २५औं वर्षमा प्रवेश



काठमाडौं/मस- लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेसन (नेपाल) लिमिटेड २५औं वर्षमा प्रवेश गरेको छ। सन् २००१ सेप्टेम्बर १ तारिखमा स्थापना भएको कम्पनीले २४ वर्ष पूरा गरेको हो। कम्पनीको कर्पोरेट कार्यालयमा आयोजित एक कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिका रूपमा नेपाल विमा प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक सुशीलदेव सुवेदी तथा यस कम्पनीका सञ्चालक कोमल अग्रवालले कम्पनीमा उत्कृष्ट कार्य गर्ने अभिर्कर्ता, एजेन्सी म्यानेजरलाई सम्मान गरेका थिए।

साथै, कार्यक्रममा प्रथम विमा शुल्क संकलनका आधारमा प्रथम हुने एजेन्ट पूर्णबहादुर खड्का, रामकुमार अधिकारी र एजेन्सी म्यानेजरका आधारमा प्रथम हुने रीता खतिवडालाई पनि सम्मान गरिएको थियो।

कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा निर्देशक प्रणय कुमारले वर्तमान विषम परिस्थितिका बावजूद पनि कम्पनीले विमाको माध्यमबाट मानिसको जीवनमा आइपुग्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गरी आमनागरिकको विश्वास जित्न सफल भएको



काठमाडौं/मस- भिजी अटोमोबाइल्सले ललितपुरको र्वाको चोकमा सुजुकीको नयाँ सुरुम सञ्चालनमा ल्याएको छ। गुण सिनेमा हलको विपरीततर्फ र्वाको चोकमा कम्पनीले सोमबारदेखि नयाँ

सुरुम सञ्चालनमा ल्याएको हो। कम्पनीका महाप्रबन्धक पारस जैनले नयाँ सुरुम सञ्चालनमा ल्याउन पाउँदा खुसी लागेको बताए। नयाँ सुरुम सञ्चालनको अवसरमा कम्पनीले एक्सचेन्ज अफर पनि ल्याएको जनाएको छ। अफरमा केही मोडल एक्सचेन्ज गर्दा ग्राहकले अधिकत ५० हजार रूपैयाँसम्म मूल्यांकन पाउने जनाइएको छ।

विद्युतीय व्यापार (इ-कमर्स) मा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु।

- विश्वसनीय वेबसाइट वा मोबाइल एप पहिचान गरेर मात्र प्रयोग गर्नु,
- व्यक्तिगत जानकारी (जस्तै: OTP, पासवर्ड बैंक विवरण) कसैसँग पनि साभान नगर्नु,
- सुरक्षित डिजिटल वालेट प्रयोग गर्नु,
- सामान खरिद गर्नु अघि राखीसँग विवरण पढेरमात्र खरिद गर्नु,
- खरिद गरेको सामग्री बिग्रीधको वा गलत आयो भने फिर्ता गर्न मिल्छ / मिल्दैन सो बारे जानकारी राख्नु,
- फेसबुकलगायत अन्य सञ्चारमाध्यममा देखिएको विज्ञापन लिंक खोल्नु अघि सावधानी अपनाउनु गर्नु,
- ठगीको मनासायले गरिने अत्यधिक सरसो सामग्री प्रति सचेत रहनु,
- आफूले प्रयोग गरिरहेको वस्तु वा सेवा प्रदान गर्ने फर्म कावुनी रूपमा दर्ता भए/नभएको छिर्किन गर्नु,
- खरिद गरेका सामग्रीको विल सुरक्षित राख्नु।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड